

یلع نوم اوق لاجرلا

ءاسنلا

- یتامدقم هتکن دنچ
 - میرک نآرق زا ماگ هب ماگ تشادرب شور (فلا)
 - تای آ زا راهطتسا رد مهم رصانع (ب)
- هفیرش هی آ رب رصانع قیبطت
 - عیرفت ءاف :تاحل اصل اف. ۱
 - دع ب ی هی آ. ۲
 - هی آ لوزن نأش. ۳
- هفیرش هی آ یانعم لیلحت رد یتال اؤس
 - • مهضعب زا دارم
 - • اوقفنا امب
 - • ینیوکت ای عیرشت ؛لیضفت
 - • اوقفنا ریض عجرم
 - • مهضعب هللا لصف رد «مه»
 - • اوقفنا امب رد ءاب
- ییابطابط همالع هاگدید زا هی آ یانعم یسررب
- هفیرش هی آ تادرفم یسررب
 - «نوم اوق» لاجرلا
- هفیرش هی آ یبتارم نایب
 - انعم لوا هیال (فلا)
 - رتالاب یاه هیال تمس هب تکرح (ب)

- مزاول و توافت؛ یدی رجت درکی ور، یب تارم درکی ور
- ینای اپ هتکن ود
 - هدهاق برض؛ «نوم اوق لاجرلا» ۱.
 - عرش نینقت ماطن رد «نوم اوق لاجرلا» ۲.
- تایاور رد «ءاسنلا یلع نوم اوق لاجرلا» ۱: هرامش تسویپ
 - بدالال یلع نوم اوق
 - بدالاب نوم اوق
 - اهتقفن هیلع
 - ءاسنلا یلع لاجرلا لصف
 - هسایسلای ف
 - هجوزلا یلا قالطلال رما ضیوفت
 - مهیله یلع نولواطتی ال

ی تمام دق م ه ت ک ن د ن چ

ه ب ماگ تشادرب شور (فلأ میرک نآرق زا ماگ

مینیک عورش فک فک نآ زا دیاب هیآ یانعم کی مهف رد ام

انعم نیرت هداس زا مهف عورش.۱

اب هک تسای فرعی یانعم نیرت هداس انعم نیای دباییم رد، دنک هاگن یسک ره هک یفرعی یانعم کی
یفرعی یانعم نیای هک الاح میوگی می. لّوا هلپ دوشیم نیای. تسای راگ زاس شاهمه و لید و ردص هیآ رهاظ
، دش لج ام یارب هیآ تالکشم میدی مهف هیآ زا ار هداس

دیرجت.۲

نازیملأ بحاص مالک زا هک تسای نامه هیآ عطاقم ندرک دیرجت. مینیکی می دیرجت ه ب عورش س پس
یانعم یارب هک نآرس نآزه. تسای بوخ نآ هلب «رارسا امه تحت نآرس نآزه»: دندومرف [1] می دناوخ
دنک دیرجت دهاوخیم هک تسای دعب لجارم یارب نیای. تسین هیآ زا هداس راهظتسای و یفرعی فک
هچ ره ولج دیورب، نادیم و یوگ نیای.، دیربب لیلت ار اهقایس، دینک ادج هلحرم هلحرم ار اهعطقم
نیرت نیایپ زا هعفد کی هکنیای هن. (ماگ ه ب ماگ ینعی) شدوخ شور ه ب اما. دیمهف نآرق زا دیهوخیم
می تسین قفاوم ام ار نیای. مهدهلپ دیراذگب اپ، نابدرن هلپ

همه یارب نآرق، ماع فرعی یارب مینکب یراهظتسای کی ام میوشب نئمطم لّوا دیاب تاراهظتسای رد
هک دندومرف راوناالاراجب رد ترضح. دندمهف یردق کی دنناوتیم همه هدش لزان مدرم

یلع ءایشأ قعبرأ یلع لج و نع هللأ باتك ع لاق و
قرباعلاف قئاقحلا و فئاطللا و قراشالا و قرباعلا
و ءیلوالل فئاطللا و صاوجلل قراشالا و ماوجلل
[2] ءایب نألل قئاقحلا

نآ میوگب هک تسین روط نیای. دندراد هره ب ماع «ماوجلل قرباعلا... ماسقا معبرا یلع نآرقلا»
قئاقحلا و ءیلوالل فئاطللا و صاوجلل قراشالا و» شدعب، هلب. سب و نیایپ هدر
یثحب دیاب، میماع کی مدوخ مهس نم. ماوجلل قرباعلا. تسای راجب رد بیترت نیمه ه ب. «ءایب نألل
منهذ رد یلامتحا اذل. دوشیم رجنم اچک ه ب هیآ لید و ردص مینیبب دوشب فاص لّوا مینکی می هک
مدرکن دروخر ب مدوخ یلو. موشیم لاجشوخ یلیخ یریسفت بتک رد دیرک ادیپ امش رگا، تسای

و ق ل ط م ل و ص ا خ ل و م ا ع ل ا د ر ا و م ي ف ، ح ف ص ت ل ا ق ح ت ي ب ل ا ل ه ا ة م ئ ا ر ا ب خ ا ت ح ف ص ت ا ذ ل ك ن ا م ل ع ا و [1] ص ص خ م ل ا ع م م ا ع ل ا ي ن ع ا ص ا خ ل ا ن م و ، ا م ك ح م ا ع ل ا ن م د ي ف ت س ت ا م ا ر ي ث ك ا ه ت د ج و ن ا ر ق ل ا ن م د ي ق م ل ا ة ه ا ر ك ل ا ي ف ل ا ح ل ا ك ل ذ ك و ، ب و ج و ل ا ص ا خ ل ا ن م و ب ل ا ع ل ا و ه ا م ك ب ا ب ح ت س ا ل ا ل ث م م ا ع ل ا ن م ف ، ر خ ا ا م ك ح ه ي ل ع و ، م ه ن ع ة ل و ق ن م ل ا ر ا ب خ ا ل ا ي ف ر ي س ف ت ل ا ح ي ت ا ف م ل و ص ا د ح ا ا ذ ه و . س ا ي ق ل ا ا ذ ه ي ل ع و ، ة م ر ح ل ا و م ه ت ي د ا ح ا ن م ر ي ف غ م ج ر ا د م .

ن ي ت د ع ا ق ة ي ن ا ر ق ل ا ف ر ا ع م ل ا ي ف ا ه ن م ج ر خ ت س ت ن ا ك ن ك م ي ا ن ه ن م و

م ك ح و ا ق ئ ا ق ح ل ا ن م ة ت ب ا ث ة ق ي ق ح ن ع ي ك ح ت ا ه د و ي ق ن م د ي ق ل ك ع م ي ه و ، ا ه د ح و ة ل م ج ل ك ن ا : ا م ه ا د ح ا ن ا ع م ه ي ف ف ، 91 - م ا ع ن ا ل ا : « ن و ب ع ل ي م و ص و خ ي ف م م ر د م م ث ة ل ل ل ل ق » : ي ل ا ع ت ه ل و ق ك م ا ك ح ا ل ا ن م ت ب ا ث ع : ب ا ر ل ا و ؛ م و ص و خ ي ف م م ر د م م ث ة ل ل ل ل ق : ث ل ا ث ل ا و ؛ م م ر د م م ث ة ل ل ل ل ق : ي ن ا ث ل ا و ؛ ة ل ل ل ل ق : ل و ا ل ا : ع ب ر ا ن . ن ك م ي ا م ل ك ي ف ك ل ذ ر ي ط ن ر ب ت ع ا و . ن و ب ع ل ي م و ص و خ ي ف م م ر د م م ث ة ل ل ل ل ق

و . د ح ا و ع ج ر م ي ل ا ن ا ع ج ا ر ا م ه ف ، ا ه و ح ن و ا ة ل م ج ي ف ا ك ر ت ش ا ا ذ ل ن ي ن ي ن ع م ل ا و ا ن ي ت ص ق ل ا ن ا : ة ي ن ا ث ل ا و (۱ / ۲۶۰ ن ا ز ي م ل ا) . ي د ا ه ل ا ه ل ل ا و ر ا ر س ا م ه ت ح ت ن ا ر س ن ا ذ ه

ل ق ن ل و ا د ي ه ش ه ر ه ا ب ل ا ه ر د ز ا ي س ل ج م م و ح ر م ا ر ت ي ا و ر ن ي ا ۲۷۸ ص ؛ ۷۵ ج ؛ (ت و ر ي ب - ط) ر ا و ن ا ل ا ر ا ح ب [2] ر و ط ن ي م ه و ۱۱۰ ص ، ر ط ا خ ل ا ه ي ب ن ت و ر ط ا ن ل ا ه ه ز ن ر د ب ل ط م ن ي ا ، د ي ه ش ب ا ت ك ر ب ق ب ا س . د ن ا ه د ر ك ب ا ت ك ر د ر و ط ن ي م ه . ت س ا ه د م ا م ا ل س ل ا ه ي ل ع ا ا د ه ش ل ا د ي س ه ب د ا ن س ا ا ب ۴۱ ص ، ي ر ي ع ش ر ا ب خ ا ل ا ع م ا ج ن ي ا ز ي ن (ر ا ز ف ا م ر ن ر د د و ج و م ي ب ر ع ن ت م ه ن و) ه ع ي ر ش ل ا ح ا ب ص م ي س ر ا ف ه م ج ر ت ر د . ۳۰۳ ص ، ن ي د ل ا م ا ل ع ا ۴۵۹ ص ، ي و ف ط ص م ه م ج ر ت ا ب ه ع ي ر ش ل ا ح ا ب ص م . ت س ا ه د ش ش ر ا ز گ ت ي ا و ر

زا راه ظت سا رد مهم رصا ن ع (ب) تای آ

قای س. ۱

تسا قای س طفح رب نم دیکأت

لوزن نأش. ۲

ه ب ادتبا دیان میری گب مک تسد تسایابن ام ار هی آ زا راه ظت سا رد لوزن نأش شقن. لوزن نأش و
م. نرب لوزن نأش ه ب یرس دیاب لّوا ه کلب میورب نآ یقاریدی رجت یناعم و هی آ دوخ غارس ه ب نکاس
فاصلی لیخ یدی رجت تاراه ظت سا ینعی. دوشیم حرطم هی آ لیذ یدایز تالواؤس هک یدیاج نآ اصوصخ
قایس و لوزن نأش اب لوا دیاب ام. میهدب باوج دیاب و دوشیم لواؤس حرط اه نآ رد مادم و تسین
رتالاب یناعم غارس میورب دعب مینکب فاصلی انعم دن اطوبرم مه ه ب هک یتای آ

و دش لزان هی آ نیا هک هداد خر یاه عقاو کی هک یدیاضف رد دربیم ار ام نهذ هصالخ لوزن نأش
ثحب، راه ظت سا یارب یراک کمک کی ناو ن ع ه ب افرص ام. تسا یعطق لوزن نأش نیا مه میوگیمن
هی آ دوخ ارجا اب مینکیم عورش ام دوشیم رکذ یلوزن نأش کی یتقو یلو. تسا نشور یلیخ یم لعل
مینکیم شجنس ار نیا شدعب، هفیرش

عیرفت. ۳

ه بلط کی ناو ن ع ه ب نم. تایاور رد و دیایم یتای آ رد هک یتاعیرفت اه نیا لاثما، اه «م» اه «اف»
رد یتقو هکی لاجرد. م. هدیمن رثا بیترت اه «اف» نیا ه ب یلیخ هک تسا روط نیا ماهقیلس، ممسر
یتقو کی هلب. تسین یخوش دریگیم تروص عیرفت کی موضوعم امام مالک رد، لاعتم یادخ مالک
ه ب درادن یعنام. قلطم عیرفت، دعب ه ب ترم ینعی آف نیا میوگیم مینکیم هیجوت یروف تسا
دوشب هک یم ادم ات اما. میرادن یفرح اج نیا. دشن روح یرگیدی انعم و میداتفا ریگ ام هک رطاخ نیا
هکنیا غارس میورب ارج مینکب هیجوت، دنیبیم عیرفت ماع فرع هک یتاعیرفت نآ ه ب اعاقاو ار آف ام
!؟ میزادنیب راک زا یروج کی ار آف

هآ رب رصان ع قى ب ط ت
ه ف ى ر ش

عیرفت ءاف : تاحل اصل اف. ۱

نم اوقفنا امب و ضعب یلع مهضعب هللا لصف امب ءاسنلا یلع نوم اوق لاجرلا»
نوافخت یتاللا و هللا طفح امب بیغل تاظفاح تاتناق تاحل اصل اف... مهلاومأ
«نهوظعف نهزوشن

، اوقفنا امب و هللا لصف امب زا دعب تسرد ، ؟ تساجک ءاف نیا ؟ هچ یارب **ءاف** ؟ دش روط هچ
؟ تسیچ یارب ءاف نیا .. نهوظعف نهزوشن نوافخت یتاللا و ، بیغل تاظفاح تانناق تاحل اصل اف
ءاف یکی نیا . دوشب نشور دیاب

دعب ی هی آ.۲

هی آ نی مه زا راهطتسا رد دراد مات تلخاد، هی آ نی رس تشپ هدم آ هک یدعب هی آ تسا نی م نامگ نم مود نی زا دعب هی آ هک نآ لاح و دنتفرگ صرف ماع دعب صاخ رکذ وحن هب ار نآ هک ناک نیرس فم آلصا: دوبروط نی نوم اوق لاجرلا هفیرش هی آ نوچ؟ ارچ. هی آ نی مه زا راهطتسا رد دراد مات تلخاد

ي ف نهورجها و نهوطف نهروشن نوافخت يتاللا و
نهيلع اوغب تالف مكنعطاء نإف نهوبرضا و عجاجملا
قاقش متفخ نإ و اربك ايلع ناك هللا نإ اليبس
» [1] امكح اوثعباف امهنيب

ام. ار نوم اوق دنکیم انعم دراد «امه نیب قاقش متفخ نا». دیروای م کح دیدی سرت قاقش زا رگا مینک تلفغ دعب هی آ دافم و «متفخ نا» زا تسایان

نآ ردص یارب مالک لیذ تی نیرق

هنیرق مالک لیذ زا دوشیم هک تسا ییالقع بلطم کی و تسا حضاو رایسب م نامگ هب نم هب دوشیمن هک مالک رخآ زا. هن دنتفگی م دی تاسا زا یخرب. مالک ردص زا دوصقم یارب میریگب لولدیم، ده دیم خساپ ار تال او س نآ لیذ، میراد لاؤس اهه دنتم رد ی تقو و هکی لاحرد، می یای دوصقم لّوا هی آ؟ تسا یفرح هچ نی؟ لیذ هب یراد راک هچ هن می یوگب، دنک یم فشک نآ رد ار مالک یقی دصت ده دیم حیضوت ار اه نی یدعب

۳۴-۳۵ هی آ، اسنللا هروس [1]

هآ لوزن نأش. ۳

لوزنلا

و ورمع نب عیبرلا نب دعس یف ةیآلا تلزن لتاقم لاق
یبأ نب دیز تنب ةبیبح هتأرما یف و ءابقنلا نم ناک
اهمطلف هیلع ترشن اهنأ کلذ و راصنالا نم امه و ریهز
یتمیرک هتشراف لاقف یبنلا یلا اعم اهوبأ قلطناف
عم تف رصناف اهجوژ نم صتقتل یبنلا لاقف اهمطلف
لئیئاربج اذهف اوعجرا یبنلا لاقف هنم صتقتل اهیبأ
و ارمأ اندرا) ص یبنلا لاقف ةیآلا هذه هللا لزنأ و یناتأ
ریخ هللا دارأ یذلا و (ارمأ هللا دارأ

نب دعس یف تلزن یبلکلا لاق و صاصقلا عفر و
رکذ و ةملسم نب دمحم تنب ةلوح هتأرما و عیبرلا
دبع تنب ةلیمج یف تلزن قور وبأ لاق و اهوحن ةصقلا
و سامش نب سیق نب تثاث اهجوژ یف و یبأ نب هللا
[1].هنم ابیرق رکذ

نایبلا عمجم مالک

دندرک لقن ار هکنیا دعب «لتاقم لاق: لوزنلا»: دیامرف یم نایبلا عمجم رد یسرربط موحرم
امدق تاملک رد هصق نیا کی دزن ینعی «اذک اهوحن ةصقلا رکذ و... یبلکلا لاق»: دن یوگی
ای تسا نکمم دوب هک صخش نأ هکنیا مسالا. دنکیم نایب ار هیضق تخیر لصا هک هدوب لصفم
دوشب هدافتسا اهنیا لاثما ای هعقاو ددعت ای هطفا عوس زا

نأش روم زا یکی نیا «ورمع نب عیبر نب دعس یف ةیآلا تلزن لتاقم لاق»؟ هدوب هچ لوزن
یاهن درب مسا دوخ. دربیم مسا دراد. دنکیم نایب یوگیلک. دنکیم صخشیم دراد ار راک هک تسای لوزن
رگیدی اج. تساهباحص عجز. هدوب یسک کی آلاصا. رتشیب قیقحت زا دنکیم نکمتم ار امش. صاخ
و ءابقنلا نم ناک و ورمع نب عیبر نب دعس یف تلزن. دربیم مسا دراد؟ هن ای هدمآ شمس
دیدرک هطحالم «راصنالا نم امه و ریهز یبأ نب دیز تنب ةبیبح» تشاد نز کی «هأرما یف
هاگن ار تاکن. دش هزشان و رب دعس نیا نز «هیلع ترشن اهنأ کلذ». دهیم سردأ ار زیچ همه دراد
دینیبب ار بسانت «امکح اوثعباف متفخ نا». شدعب هیآت و ددعب دینک

اهوبأ قلطناف». دز واهب یلیس کی مه واه «اهمطلف» دش هزشان و رب شنز «هیلع ترشن»
نیا هک یراز و هیرگ. دیود شیباب شیب. دوب هزشان هکنیا اب دروخ ار یلیس ات مه مناخ نیا «اهعم

تسډ «یبنللا یلا اوعم اهو با قلطناف». دی آی م محر شلد ،تسا اباب مه اباب .هډز یلیس نم هب نم داماد نی هلا لوسر ای .ملس و هلا و هیلع هلا یلص هلا لوسر رضحم دندم آتفرگ ار شرتخد «لاقف»؟دنزب یلیس هتشارد یقح هچ ،دینک شصاصق دندومرف مه ترضح .هډز یلیس ار نم رتخد دلولا هک تسا تایاور رد؛ هتشرفا «یتمیرک هتشرفا» تفگ دوب هډروخ یلیس هک مناخ نآ ردپ «دوب نم همیرک .یتمیرک ،هډش وا شارف .مداد شلایع ار مرتخد یتمیرک هتشرفا ،شارفلل نم صتقتل :ملسو هلا آوه یلع هلا یلص یبنللا لاقف». هډز یلیس ششوگ رد ،«اهمطف هنم صتقتل». دهډب سپ ار یلیس ،ار رهوش دیروایب دیورب دینک صاصق دیاب امش «اهجوز یلیس کی هک ار رهوش هک میورب تفگ لاحشوخ مه مناخ نی .«هنم صتقتل اهیبا عم تفرصناف رگید هک ترضح رما اب مه نآ مینرب سپ یلیس کی .میربب همه یولج ار شیورب آلاح هډز نم هب اوعجرا یبنللا لاقف» دوشب اپ هب صاصق هاگتسډ دنتفر هک هلصاف نیمه رد .دشاب مولعم اوعجرا یبنللا لاقف». دینک صاصق متفگ نم .درک یریگولج دمآ لیئربج دش لزان هیآ «اوعجرا میتفگ ادتبا ام «رما هلا دارا و ارما اندرا...هآل هډه هلا لزان و یناتا لیئربج اذهف لاق.صاصق لاقفر و ریخ هلا دارا یدلا و». دومرفن هزاجا ار صاصق اجنیا ادخ اما دینک صاصق «عیبرلا نب دغس یف تلزن یبلکلا

مک یبلک، تسا هډوب حرطم لقن نی خیرات و ثیدح ناگرزب نب ینعی هک شیدیأت مه نآ زاب نی تسا لّوا ردص زا تسا نیرسفم ناگرزب زا مه لتاقم .تسا ثیدحت نف هربخ .تسین یسک ةلیمج یف تلزن قور وبا لاق و اهوحن ةصقلا رکذ»دیوگیم مه یبلک .دوب نانشنب تایاور نی ،دوب هبیبح یلبق لقن رد ،دوب هلیمج شمس نیمه دینیبب «هډیبع نب هلا دبغ تنب .تسا هډاد ریغت ار اهمسا .سیق نب تبات اهجوز و .هلیمج دیوگیم

.مراد ینشور دهوش هډمآ مه لصفم هک یاهیضق نی اب شقیبطت و هیآ یلخاد نئارق باب زا هک نم یلیخ .نهوبرضاو هب دنک یم هراشا ار اهمطل نآ ینعی «نهوبرضا و» دراد هیآلثم . دی آی یم یلیخ مه شریطن.تسابیز

ییا بطابط همالع لاکشا

ابأ لأس :لاق زرحم نب میهاربإ نع هډانسإب اضیأ ،هیف و کرمأ :هتأرمال لجر لاقف :لاق هډنع انأ و لجر (ع) رفعج نَومْأوقْ لُلاجرللا:لوقي هلا و اذه نوکي ینأ :لاق ،کډیب ءیشب اذه سيل ؟ءاسننلا ىلَع

ثعشأ قيرط نم متاح یبأ نبا جرخأ ،روثنملا ردلا یف و ص یبنللا یلا ةأرما تءاج :لاق نسحللا نع کلملا دبغ نب هلا لوسر لاقف ،اهمطل هنأ اهجوز یلع یدعتست ءاسننلا ىلَع نَومْأوقْ لُلاجرللا :هلا لزانأف ،صاصقلا:ص صاصق ریغب تءجر ف -هآل

(ص) هنع یرخأ قرطب هاور و :لوقأ

هللا داراً و ارمأ تدراً :ص هللا لوسر لاق :اهضعب يف و ،
هريغ

ليذف الإ و ،زوشنلا دراوم نم ناك دروملا لعل و ،
يفني «ألبيسّ نهيلع أوغبّت الّف مُكْنَطاً نإف» :ةيالآ
كلذ .

هلوق نأ اهرهاظ نإ ثيح نم رخآ لاكشا تاياورلا رهاظ يف و
ال لئاسلا نم ءاتفتسا نع مكحلل نايب صاصقلا : (ص)
نوكي نأ همزال و ،يوعدلا افرط رضحي مل اميف ءاضق
وه و هعيرشت و همكح يف ص يبنلل ةئطخت ةيالآ لوزن
لبق مكح عفر هناف خسنب سيل و ،هتمصع يفاني
ماكحأ ضعب يف فرصت نإ و هناعبس هللا و ،هب لمعلا
هيأر و همكح يف وه امنإ كلذ نكل اعفر وأ اعضو ص يبنلا
نإف هتمأل معرش اميف همكح يف ال هتيالو دراوم يف
[2].ةلطاب ةئطخت كلذ

يعرش مكح نايب رد هئطخت ؛تواضق رد هئطخت

رخآ لاكشا تاياورلا رهاظ يف و «هك دنيامرفيم لوزن نأش نيا دروم رد يبابطابط همالع موحرم
نع مكحلل نايب صاصقلا ملس و هلآ و هيلع هللا يلص هلوق نا اهرهاظ نا ثيح نم
زا ،دنكيم تواضق ي صاخ عوضوم رد ترضح تسا يتقو يكي» .ءاضق ال لئاسلا نم ءاتفتسا
،دوشيم لزان ياهي كي عوضوم نيا رد ديام لاعتم يادخ .يعوضوم تواضق و تيالو .تيالو باب
تسين يلكشم .

نايب شب اوج رد يعرش مكح ار ءاتفتسا ترضح .دنسرپيم ار يعرش مكح ترضح تسه يتقو كي اما
ربمايپ تمصع اب دنيامرفيم .درك هئطخت ار ترضح دمآ هيآ مييوگب تسا طلغ اجنيا .دننكيم
امش ديويگيم ديام هيآ نيا .يعرش هلئسم نداد باوج رد ياطخ .درك اطح ترضح ينعي .دراد تافانم
.دنك تواضق ترضح هك دندوب هدمان اه نيا «يوعدلا افرط رضحي مل» .ديداد باوج دب ار هلئسم
هللا يلص يبنلل ةئطخت ةيالآ لوزن نوكي نا همزال و» .نداد باوج ار ءاتفتسا سپ
مييوگب «خسنب سيل و هتمصع يفاني وه و هعيرشت و همكح يف ملس و هلآ و هيلع
لمع زونه «هب لمعلا لبق مكح عفر هناف» .هدركن خسن هك هيآ .هدرك خسن ار مكح هدمآ هيآ
هب لمعلا لبق مكحلا خسن .دمآ هيآ هدشن صاصق ،دينك صاصق ديورب دندومرف ترضح .دوب هدشن
يف فرصت نا و هناعبس هللا و» .دوبن مه خسن ،تسا لمع زا لبق دنيويگيم .هك تسا حيق
نكل» .هدوب تواضق ،هدوب عوضوم ،هدوب يبنلا مكح اما «اعفر وأ اعضو يبنلا ماكحالا ضعب
كلذ ناف هتمأل معرش ام يف همكح يف ال هتيالو دراوم يف هيأر و همكح يف امنأ كلذ
ميشاب هتشاد رظن رد دياب هك لوزن نأش نيا هب ناشيا شيامرف نيا «ةلطاب ةئطخت

همالع لاكشا خساپ

یه‌لا مکح دی‌ه‌مت ؛ یه‌لا مکح نایب

هن ،میری‌گب وهس ار نی رگا درادن یراگزاس ربمایپ ماقم هک تفگ ه‌نوگنی‌ا ناوتیم خ‌س‌اپ ماقم رد .آوهس وءاطخ ه‌ن‌ادی‌ه‌مت ءه‌ئطوت دن‌ن‌کی‌م ار یراک نی‌م‌وص‌عم دد‌عت‌م دراوم .میری‌گب ه‌ئطوت ه‌کن‌یا دن‌کی‌م ه‌یرگ مه‌ ن‌آ ،ه‌دز ش‌شوگ رد ش‌ره‌وش ،ه‌ت‌فرگ ار ش‌رت‌خ‌د ت‌سد دم‌آ اق‌آ نی‌اد‌راد ری‌طن ی‌لی‌خ ه‌ی‌آ .دی‌درگ‌رب دن‌ت‌فگ ،دن‌ت‌فر دن‌د‌ات‌فا ه‌ار .دن‌ک ص‌اص‌ق دی‌ورب دن‌دوم‌رف مه‌ ت‌رض‌ح .رب‌مایپ رض‌ح ل‌زان یرگی‌د زی‌چ ،ت‌سا‌و‌خ‌ن ار نی اد‌خ دری‌گب ت‌روص ص‌اص‌ق می‌ت‌سا‌و‌خ‌یم ام ه‌ک دن‌ت‌فگ .دش ل‌زان دش .

داع‌ب‌ت‌سا و ه‌د‌س‌ف‌م ن‌آ‌لا ه‌ک ی‌ی‌اج ی‌ارب مک‌ح نایب و ه‌فی‌رش ه‌ی‌آ ل‌وزن رد‌دی‌ه‌مت و ه‌ئطوت ا‌ج‌نی‌ا ی‌آ یر‌د‌پ .دی‌نب‌ب ار ه‌ن‌ح‌ص نا‌ت‌د‌و‌خ ن‌آ‌لا ی‌نع‌ی ؟ت‌س‌ین ن‌ک‌م‌م ش‌ک‌رد ؟ت‌سا ی‌ل‌ک‌ش‌م‌ر‌ما ،دراد ی‌ن‌و‌ری‌ب دن‌ی‌و‌گی‌م ،درو‌آ‌یم ت‌رض‌ح ش‌ی‌پ م‌ش‌چ ک‌شا اب ار ه‌د‌روخ ک‌ت‌ک م‌ول‌ظ‌م ر‌ت‌خ‌د ت‌سد ،ه‌د‌روخ ک‌ت‌ک ش‌اه‌چ‌ب ری‌ز ار زی‌چ ه‌مه رگی‌د ه‌کن‌یا ؟روط نی‌ا ر‌خ‌آ .د‌رو‌خ‌رب نی‌ل‌وا رد مه‌ ن‌آ .ت‌سا ه‌دز ار ر‌ت‌خ‌د ه‌درک یراک بو‌خ ه‌ک وا شوگ رد م‌ل‌اظ ،وا شوگ رد ه‌دز می‌ی‌و‌گی‌م می‌دم‌آ ام ؟دن‌ک م‌ل‌ط‌ت دی‌ان رگی‌د مه‌ م‌ول‌ظ‌م .د‌رب‌یم لا‌ؤ‌س دراد ی‌لی‌خ مه‌ ری‌طن .ه‌ئطوت باب‌زا دن‌ی‌و‌گی‌م ت‌رض‌ح ،دراد ه‌چ و نی‌ا ؟ن‌ک راک ه‌چ ام‌ش ه‌دز

ری‌ه‌ط‌ت ه‌ی‌آ

ع‌م‌ج ار ء‌اس‌ک با‌ح‌صا ی‌ت‌ق‌و ت‌رض‌ح .اب‌یز ه‌چ دی‌نب‌ب .م‌ن‌کی‌م ض‌رع ار نی‌مه مه‌ ری‌ه‌ط‌ت ه‌ی‌آ ی‌ارب س‌ج‌ر‌لا م‌ه‌ن‌ع ب‌ه‌ذا ی‌ت‌ی‌ب ل‌ه‌ا ء‌ال‌ؤ‌ه م‌ه‌ل‌لا» .دوش‌یم ل‌زان ه‌چ مراد رب‌خ ه‌ک دن‌ی‌و‌گی‌م ء‌ن‌اک ،دن‌درک درک‌ل‌م‌ع ،ت‌رض‌ح ی‌اعد ب‌سا‌ن‌ت ی‌نع‌ی .[3]درو‌آ‌یم ار ه‌ی‌آ دوش‌یم ل‌زان لی‌ئ‌رب‌ج .«ا‌ری‌ه‌ط‌ت م‌ه‌ر‌ه‌ط و ش‌د‌ع‌ب ن‌آ‌لا ه‌ک ی‌زی‌چ ن‌آ ی‌ارب رب‌مایپ ه‌نام‌ی‌ک‌ح را‌ت‌ف‌ر کی تی‌د‌ه‌م‌م و دوش‌یم ل‌زان ه‌ک ن‌آ اب ت‌رض‌ح دی‌آ‌یم

«ک‌ن‌اس‌ل ه‌ب ک‌ر‌ح‌ت ال»

ا‌ت ه‌ک ی‌ت‌ای‌آ م‌امت رد‌ق ب‌ش رد ت‌رض‌ح .دی‌نب‌ب ری‌س‌ف‌ت رد ؟دوب ه‌چ مه‌ «[4]ک‌ن‌اس‌ل ک‌ر‌ح‌ت ال» ت‌رض‌ح ،دوب ه‌دن‌او‌خ‌ن لی‌ئ‌رب‌ج زونه .دن‌د‌او‌خ دن‌درک‌یم ع‌ور‌ش ا‌ذل و دن‌ت‌س‌ن‌اد‌یم دم‌آ‌یم د‌ع‌ب ل‌اس ه‌ک ی‌ن‌ی‌م‌ل‌س‌م ی‌نع‌ی ب‌طا‌خ‌م ل‌م‌ح‌ت و با‌ت ن‌ت‌ف‌رگ ر‌ظ‌ن رد ،ل‌وزن دی‌ه‌مت .دی‌ه‌مت ت‌م‌ک‌ح.[5]دن‌د‌او‌خ‌یم دن‌دوب ی‌ح و ل‌وزن و م‌ال‌س‌ال‌اب ده‌ع‌لا ث‌ی‌ح ،دن‌دوب فی‌ع‌ض

اد‌ت‌با ت‌رض‌ح ،دن‌دش مار‌آ اه نی‌ا ل‌وا ی‌نع‌ی .دش تی‌ری‌دم ه‌ن‌ح‌ص مه‌‌ال‌ما‌ک و ؟ت‌سا ل‌ا‌ح‌م ش‌ی‌اج‌ک نی‌ا می‌وری‌م ن‌آ‌لا دن‌ت‌فگ اه نی‌ا ه‌ک ی‌ح‌ور ن‌دش ه‌ی‌ل‌خ‌ت کی ل‌ث‌م‌‌ال‌ما‌ک ی‌نع‌ی .ش‌دی‌ن‌ز‌ب دی‌ورب دن‌دوم‌رف ش‌ی‌پ ا‌ه‌ر‌ت‌خ‌د ه‌ک دن‌ام‌یم دن‌ب ه‌دا‌و‌نا‌خ ما‌ظ‌ن ی‌آ‌ا‌ما .ده‌د‌ب با‌و‌ج ه‌درک ه‌ک ار ی‌م‌ل‌ظ ،ه‌دز ه‌ک ار ی‌زی‌چ نام‌ه ؟می‌ن‌ک اپ ه‌ب ص‌اص‌ق ه‌ا‌گ‌ت‌سد ای‌ب ،درک ه‌چ ار ن‌م اباب و دن‌ن‌ک ه‌یرگ و دن‌ود‌ب اباب

۶۸ ص، ۳ ج، ن‌آ‌ر‌ق‌لا ری‌س‌ف‌ت ی‌ف ن‌ای‌ب‌لا ع‌م‌ج‌م [1]

348-349 ص، 4 ج، ن‌آ‌ر‌ق‌لا ری‌س‌ف‌ت ی‌ف ن‌ازی‌م‌لا [2]

[3] ی‌ن‌ی‌م‌ل‌س‌م ی‌نع‌ی ب‌طا‌خ‌م ل‌م‌ح‌ت و با‌ت ن‌ت‌ف‌رگ ر‌ظ‌ن رد ،ل‌وزن دی‌ه‌مت .دی‌ه‌مت ت‌م‌ک‌ح.[5]دن‌د‌او‌خ‌یم دن‌دوب ی‌ح و ل‌وزن و م‌ال‌س‌ال‌اب ده‌ع‌لا ث‌ی‌ح ،دن‌دوب فی‌ع‌ض

? ???? ?????: ?? ???? ?? ?????? ???? ???? ???? ???? ? ???? ?????: ?? ????? ???????? ?????? ?????? ???
 (16)? ??????? ??? ?? ???? ?????? ?? ?????? ?????? ? ??? ?? ?????? ??? ?????? ???? ? ??? ??? ??? ??? ?????
 ????? ?? ?????? ?? ????? ?????? ?? ????? ??? ????? ?????? ??? ????? ?????? ? ??? ?????? ?? ?????? ?????(???????
 ??????: ?????? ?????? ?????? (?????????)? ?26? ?394)

یانعم لی لحت رد یتال اؤس
هفیرش هیآ

• مهضعب زا دارم؟

« ضعب یلع مهضعب هللا لصف امب » بوخ رایسب، [1] «ءاسنلا یلع نومواق لاجرلا»
؟دنتسه یناسک هچ اهضعب نیا، ضعب رب ضعب نیا

- [1]

ینعی «ضعب یلع»، لاجر ینعی «مهضعب هللا لصف امب»، ءاسن مود ضعب، لاجر لّوا ضعب
الثم نهضعب یلع مهضعب دنیوگب دیاب اجنیا، ءاسن

- [1] [2] [3]

لاجرلا» دیامرفیم لاعتم دنوادخ، تسا تحاصف هب لخم «ضعب» هملک نیا دوب دوصقم رگا، نهضعب
امش هک مه یدوصقم نیا دینیببامش، مامت، «نهیلع هللا مهلصف امب ءاسنلا یلع نومواق
نهیلع هللا مهلصف امب ءاسنلا یلع نومواق لاجرلا؟ تسا نآ رد حصفا و غلبا ترابع مادک دیتفگ
لیبق رب لیبق، هللا مهلصف دنتفگ ناشیا، دوبن نیا دنداد ییابطابط یاقآ هک یحیضوت
لصف ینعی، نهیلع هللا مهلصف امب دوشیم دینک هصالخ هملک کی رد ار ناشیا تاحیضوت مامت
مهضعب هللا لصف امب، مهیلع هللا مهلصف امب ءاسنلا یلع نومواق لاجرلا، نهیلع لاجرلا هللا
لصف یلع.

- [1] [2] [3] [4] [5] [6] [7] [8] [9] [10] [11] [12] [13] [14] [15] [16] [17] [18] [19] [20] [21] [22] [23] [24] [25] [26] [27] [28] [29] [30] [31] [32] [33] [34] [35] [36] [37] [38] [39] [40] [41] [42] [43] [44] [45] [46] [47] [48] [49] [50] [51] [52] [53] [54] [55] [56] [57] [58] [59] [60] [61] [62] [63] [64] [65] [66] [67] [68] [69] [70] [71] [72] [73] [74] [75] [76] [77] [78] [79] [80] [81] [82] [83] [84] [85] [86] [87] [88] [89] [90] [91] [92] [93] [94] [95] [96] [97] [98] [99] [100]

؟تسیک ضعب نآ

- [1] [2] [3] [4] [5] [6] [7] [8] [9] [10] [11] [12] [13] [14] [15] [16] [17] [18] [19] [20] [21] [22] [23] [24] [25] [26] [27] [28] [29] [30] [31] [32] [33] [34] [35] [36] [37] [38] [39] [40] [41] [42] [43] [44] [45] [46] [47] [48] [49] [50] [51] [52] [53] [54] [55] [56] [57] [58] [59] [60] [61] [62] [63] [64] [65] [66] [67] [68] [69] [70] [71] [72] [73] [74] [75] [76] [77] [78] [79] [80] [81] [82] [83] [84] [85] [86] [87] [88] [89] [90] [91] [92] [93] [94] [95] [96] [97] [98] [99] [100]

؟دنیوگیم ضعب اب ار تعیبط

اب نادرگاش یاه خساپ، دنشاپ یم ثحب یایاوز ندرکزاب ددصرد یتالوؤس حرط اب داتسا شخب نیا رد [1]
،تسا هدش زیامتم کیلاتیا تنوف و هریطخ

هفیرش هی آیانعم لیلحت رد یتالاؤس

ای یعیرش ت ؛لیضفت • ؟ینیوکت

؟ینیوکت ای تسایعیرش ت لیضفت ،لیضفت نیاموس لالؤس ،دوش یمعورش تالالؤس هزات

- □□□□□.

- □□□□□.

هفیرش هی آیانعم لیلحت رد یتالوؤس

• اوقفنا ریمض عجرم

ءاسن و لاجر اوقفنا امب؟ ددرگیمر ب ناشهمه هب مه اوقفنا رگید لؤس

هفیرش هی آیانعم لیلحت رد یتالؤس

هللا لصف رد «مه» •

مهضعب؟

تسیک مهضعب هللا لصف رد مه ریعض عجرم رگید لاؤس

- ٲٲٲٲ ٲٲ ٲٲٲٲٲٲ

نایاقآ زا یضعب طقف سپ

- ٲٲٲٲٲ ٲٲٲٲ ٲٲٲٲٲٲ ٲٲٲٲ ٲٲ ٲٲٲٲٲٲ ٲٲ ٲٲ ٲٲٲٲ ٲٲ ٲٲٲٲ.

هنززا یضعب رب

- ٲٲٲ.

دروایب ماهبا هتساوخیم هی آ؟ یضعب رب هداد لیضفت یضعب هک؟ یضعب نیا دنتسه مادک نآلا

- ٲٲ. ٲٲٲٲٲ ٲٲٲ ٲٲٲٲ ٲٲ ٲٲ ٲٲٲٲ ٲٲ ٲٲ ٲٲٲ ٲٲٲٲٲٲ ٲٲٲٲ.

هفیرش هی آیانعم لیلحت رد یتالوؤس

• اوقفنا امب رد ءاب

یلع نوم اوق لاجرلا .میورب ولج روطنیمه ؟تسا یئاب هچ اوقفنا امب رد اب نیا نآلا رگید لاؤس ؟مینادیمن هک یزیچ کی هب لیلعت ؟ماهبا هب لیلعت .تسا راد لیلعت ءاب دنیوگیم .امب ءاسنلا .مینادیمن ؟دنتسه یناسک هچ ضعب نیا ،ضعب یلع .مینادیمن ؟دنتسه یناسک هچ مهضعب

یف تالوؤس ،ایاوز .دش زاب ناتفیرش نهذ رد ثحب نآلا ینعی .میداد ماجنا ار راک زا یشخب کی نآلا .دندرواین ادتبا نازیملا رد هک میناوخب ار لوزن نأش میهدب همادا هکنیا زا لقب الاح .هدمآ هلمجل

هاگدی د زا هیآ یانعم یسررب ییابطابط همالع

لَضَف امبِءاسننلا یلَع نَومأوقُ لاجرلا: ىلعات هلوق
مىقلا «مهلأومأ نَم اُوقَفَنَأ امبِءَ وِضَغَب یلَع مُضَغَبُ لَللا
هنم ةغلأبم مايقلا و مأوقلا و، هریرغ رمأب موقی یذلا وه

لضفی ام وه ضغب یلع مهضغب هللا لصف امب دارملا و
وه و، ءاسننلا یلع عبطلا بسحب لاجرلا هیف دیزی و
ةدش نم هیلع عرفتی ام و، مهیف لقعتلا ةوق ةدایز
اهوحن و لامألأ نم دئادشلا یلع ةقاطلا و ةوقلا و سألأ
یلع ةینبم ةیفطاع ةیساسحإ ةایح ءاسننلا ةایح نإف
ام مهلأومأ نم اوقفنأ امب دارملا و، ةفاطللا و ةقرلا
ن.هتاقفن و نهروهم یف هوقفنأ

ینعأ اهیلع ینبملا مکحلا نأ یطعی ةلعلأ هذو مومع و
یلع روصقم ریغ «ءاسننلا یلَع نَومأوقُ لاجرلا»: هلوق
لب هتجوز یلع لجرلاب ةیمأوقلا صتخی نأب جاوزألأ
یف ءاسننلا لیبق یلع لاجرلا لیبقل لوعجم مکحلا
اعیج نیلیبقلا ةایح اهب طبترت یتلا ةماعلا تاهجلا
لصفب طبترت یتلا ةیعامتجالا ةماعلا تاهجالاف
فقوتی نیتلل الثم ءاضقلا و ةموکحلا یتهجک لاجرلا
وه یذلا لقعتلاب ناموقی امنإ، عمتجملا ةایح امهیلع
عافدلا اذک و، ءاسننلا یف هنم دیزأ عبطلاب لاجرلا یف
امم کلذک لقعتلا ةوق و ةدشلاب طبتری یذلا یبرحلا
ءاسننلا یلع لاجرلا هب موقی

درادن طبر

«هتجوز و لجرلا نیب امب صاصتخالای ف ره اطلالاتاناق تاحلاصللاف دعب هلق اما و»
قادصم رب تسایلک قیبطت باب زا.یتأیس ام یلع، رسمه و جوز.تسین درم و نز یارب رگی داجنآ
صاخ رب ماع و

[۱] ۳۴۳ ص، ۴ ج، نازیملالریسفت

هفیرش هیآ تادر فم یسررب

«نوم اوق» لاجرلا

، طلسم ینعی هن ماوق

تای آ رد مایق

، دنهدیم سابل ، دنهدیم اذغ اه ن آ هب ، دننکیم هماقا ار اه ن آ تای ینعی ، «[\[1\]](#) طسقلاب نیم اوق»

امش رب لاوما ینعی مایق «[\[2\]](#) امایق مکلا هللا لعج یتلا مکلا اوما ءاهفسلا اوتؤت ال و » . تساه نی هب امش یتشیعم روما ماظن ماوق ینعی ، هن ؟ دناطلسم

کی ؟ تساه هچ همطعم هبعک دوخ ینعی «[\[3\]](#) سانلل امایق مارحلا یتبلا ةبعکلا هللا لعج » ! ؟ تساه طلسم مدرم رب هبعک دیوگب دهوخیم . دنکیم اپ هب هعماج یارب یه اگتسد و ماظن

ن آ رد دنکیم بارشا «یلع» دوخ . مایق هدام زا تساه نشور مه یلیخ ، هدراد اپ هب ینعی «نیم اوق» کی فرص ینعی ، هیلع ماوق ، هلب . دربب نوریب مایق زا ار ماوق ینعم هکنیا هن یلو . ار هرطیس وا راک تحت ن آ روما . دوشیم رجنم تیریدم هب هک تساه مایق . دشاب یروحنیم هک تسین مایق . تسه مه نشور و تساه

ار نانز روما هک دنتسه اهرم . دیریگب رطن رد مه ار لوزن ن آش . روما یدصتم ینعی اجنیا ماوق . دننکیم هرادا ، دنایدصتم

اهقف تاملک رد «م اوق»

رد اهقف لالددتسا خیرات . مینک یسررب مه ار اهقف لالددتسا خیرات هک تساه نی تساه مه هک یزیچ یاهباتک رد ، مدرک وچ و تسج نم هک یاهزادنا ات . ن آ زا ناشتشارب و هفیرش هی آ هب ناشبتک تساه ینانعم نامه کیدزن مه شیانعم اقاافتا و . دوشیم لالددتسا دراوم نی هب یلیخ هقف یمیدق . مدرک ضرع نم هک

یسوط خیش

لوا ترابع

دنیمارفیم ، اج ود رد طوسبم رد خیش

ينعې «موجاؤزا يَفْمَهَيْلَع انْصَرَف ام انْمَلَعْدَق» ىلعات هللا لاق
ةقفللا و ةوسكلا نم جاوزالا ىلع نهل يتلا قوقحلا نم
ينعې «ءاسنلا ىلَعَنوم اوق لاجرلا» لاق و كلذ ريغ و رهملا و
لاق و جاوزالا ىلع نهل يتلا ءاسنلا قوقح نموم اوق مهنأ
يذلا لثم نهل» لاق و «فوغم لاب نهورشاع و» ىلعات
[4]«فوغم لاب نهي لَع

وا هب ار شقوق همه دياب همه ىنعى ءاسنلا ىلع م اوق دنىوگ ىم ،تسا بللاج ىلىخ .سكعرب تسرد
تسا ىيانعم نأ كىدزن ىلىخ .دنرىگىم مداخ ىانعم .سكعرب ناشىا مىنكىم انعم هطلس ام .دهدب
،دناىدصتم ىنعى نوم اوق .نارهوش و ناردپ ىنعى لاجرلا روم اىدصتم ىنعى ،مدرک ضرع نم هک
،نانز رما ؟دنتسه هکىدصتم

رازگتمدخ :م اوق

هک ،دوب ابىز ىلىخ اچنى .دناسرىم وا هب ار شقوق هب تمدخ ،تسه شررازگتمدخ ىنعى ىدصتم
نيذلا اهي اى .» .هفىرش هىآ قبط ؟دندروآ «ب» ارج «قوقح نموم اوق» .دندومرف روط نىا مه ناشىا
،طسقلاب م اوق ،قوقح م اوق «ب» دىوگىم ناشىا «هلل ءادش طسقلاب ني م اوق اونوك اونمأ
«جاوزالا ىلع نهل يتلا ءاسنلا قوقح نموم اوق»

ناترطن نىا .مدرگب دایز مه دشن ،مدرکن ادپ مه شلبق ،ىمىدق باتک کى طوسبم زا مه نىا
،دراد هدىاف ىهقف تالالدتسا خىرات ىلىخ ،دشاب

نىا هىبش .«هىلَع م اوق» .دنک دراو وا رب ار شقوق ار نىا دياب هک تسا ىروط ىنعى «ىلَع م اوق»
ادخ ،هطلس وحن کى نآلا ىنعى هن ،دلولا ىلَع مّقى نىا «دلولا ىلَع مّقى دلاولا نا» هک دىوگىم
«ىلَع مّقى» اما ،تسا فىعض دلو هک تسا تسرد .رازگتمدخ ىاباب هکلب .هطلس دىوگب دهاوخىمن
اما ،دهدىم تىالو صخش هب «ىلَع مّقى» .تسىن نىا ددص رد ،اباب هب دهدب ىتنطلس کى دهاوخىمن
،رازگتمدخ ،دشاب کلم لثم وحن کى هک انعم نىا هب هن تىالو

دوشب شنز ،دهدب مکح ىضاق و هاگداد دىورب ،درادن هک ردپ دنىوگىم ،دوشىم ضىرم هک ىسک کى
ىانعم هب ىلَع اب مّقى تقىقح رد اما .وا ،لاوما رب هدرک ادپ تىالو نآلا لاج ىا ىلَع ىنعى .شمّقى
لوق هب ،تسا (server) «رورس» ،تسا وا قوقح هب م اوق .وا رب طالسّم هن .تسا وا روم رب طالسّم
نم دىوگب هکنىا هن .وا هب دهدىم تمدخ ،وا هب دهدىم ورس .دنكىم قرف ىلىخ «رورس» اهىزورما
نم ىىوگىم ىتقو کى ار «ىلَع» .تسا هاگن ودّالّصا .ىهدب شوگ نم فرح هب دياب وت ،مناطلس
هن .ممکاح ىرازگتمدخ ىارب وت روم رب نم هک دىوگىم ىتقو کى .هدب نم فرح هب شوگ ،مناطلس
ىهدب نم فرح هب شوگ دياب وت هکنىا

هئارا رد تسا شروما رد م اوق .ناشىا هب تمدخ هئارا رد ءاسنلا روم اوق لاجرلا ىنعى «ىلَع»
رب مّقى ناطلس مىىوگىم ىتقو کى اما .هدش شرهوش م اوق نز مىىوگىم نآلا هکنىا لثم .تمدخ
شنهذ رد سک چيه ،رهوش مىق دوشىم هک نز .دىهدب شفرح هب شوگ مىىوگىم اچنآ .تسا تىغر
،تسىن شاهمزال ،تعاطاّالّصا .دهدب شنز فرح هب شوگ دياب رهوش نىا نآلا دىوگب هک دىآىمن
،اچنىا رد خىش موحرم شىامرف نىا ..تسا ىرازگتمدخ ىاضف .تسىن تعاطا ىاضف ،شىاضف

مود ترابع

دنیامرف یم مه رگی دیاج ردخیش:

«لِللَّاحِظِ امْبِءِاسِنَّالِا ىَلَعَنُومُاَوْقُ لُلاَحِرِّلِا» ىللاعت لاق
هنم و «مهل اوْمأْ نَم اَوْقَفَنَّا امْب وَضَعَبْ ىَلَعَنُومُضَعَبْ
ىلع ماوقلا و «نوم اوق» ىللاعت هلوق امه دحأ: ناليلد
،كلذ ريغ و ةوسك و ةقفن نم هرمأب لفكتملا وه ريغلا

نهيلع ينعي «مهل اوْمأْ نَم اَوْقَفَنَّا امْب وَ» هلوق ينال و
يف مَهْيَلَع اَنْضَرَف ام اَنْمَلَع دَق لاق و ،مهلاومأْ نم
هللا لاق و ،ةقفنلا بوجو ىلع ليلد اذه و «موج اوْرأْ
»فُوْرَعْمَلاب نُهُتَوْسَك وَ نُهُقَزْرُهُل دُولُومَل ىَلَع وَ» ىللاعت
[5]اهتوسك و اهقزر هيلع نأ ربخأ دق و جوزلا هل دولوملا و

و«دنروآيم ناشدوخ ار ىلع .دنزادنايمن ار ىلع دىنبب «رىغلا ىلع ماوقلا و»: دنىامرفيم
«هرمأب لفكتملا وه ريغلا ىلع ماوقلا»

ماوقلا و». دهذب شفرح هب شوگ دياب ىرگىد دىوگىم هچ ره هک ىطلسم ىنعى ماوق: دنىوگىمن
ار رهوش اّقىقد ىنعى «كلذ ريغ و ةوسك و ةقفن نم هرمأب لفكتملا وه ريغلا ىلع
،ىهذب رهوش فرح هب شوگ دياب ، تعاطا دروم ىنعى ماوق دنىوگب هکنىا اّج هب .دندرک رازگتمدخ
[6]تسا هاگن ات ود .هدش ضوع هغبص

ىلح همالع

هدرک قرف رآيسب اهترابع تدم نيا رد و تسا هلصاف نرق ود .تسا همالع «فلتخم» ىدعب باتک
تسا.

ةجوز تملسأ اذا: (ةياهنلا) يف خيشلا لاق: ٣٧ ةلأسم
ةمذلا طئارش ىلع لجرلا ناك و ،لجرلا ملسي مل و يّمذلا
اهيلا لوخدلا نم نّكمي ال ؤنأ ريغ ،اهدقع كلمي ؤنإف
ةرجهلا راد نم اهجارخا نم ال و ،اهب ةولخل نم ال و ،اليل
هب رطتنا ،ةمذلا طئارشب نكي مل نإ و .برحل راد ىلإ
و ،اهدقع كلمي ؤنإف ،اهتّدع اّضقنا لبق ملسأ نإف اهتّدع
اهيلع هل لىبس الف ،ةّدعلا اّضقنا دعب ملسأ نإ

رابخألا يباتك يف لاق هوحن و

وَأَنْ يَّسْجُمَ وَأَنْ يَّيْنُثَ وَأَنْ يَّيْنُثَ وَأَنْ يَّيْنُثَ (فالحل) ي ف لاق و
لوخذل لب ق ملسأ أمهأف، أي نث و رخآل و أي سوجم امهأ
اضقنا يلع فقو، هدع ب ناك نإ و، لالحل ي ف خسف لاقو
نإ و، حاك نل يلع امهف، اهئاضقنا لب ق ملسأ نإف، هدع ل
نيباتك اناك اذا اذكه و، حاك نل خسفنا، هدع ل تضقنا
عوزل ملسأف.

اهجوز و عوزل ملسأ نيب قرف ال هأ ي طعي وه و
خسف لاق ي ف يباتك ريغ اهجوز و اهمالسا نيب و، يباتك
هدع ل هدع.

دمت عمال وه و سي ردإ نبا و جاربال نبا لاق هب و

هلوقل، ليبس و قنطلس عون عوزل يلع جوزلل نأ: انل
ليبس ال رفاكل وءاسننل كلع نؤمؤق لاجرل يلاعت
هلل لءعجي نل و يلاعت هلوقل، قنطلس لاق هل
[7] ألبس نينمؤم كلع نيرفاكل لل.

نر، هملسم كى اىآ هك دندومرف «هنطلس عون» هب دش لىدت اچنأ، دوب ىناسرت مدخ اچنأ مؤق
«ءاسنل يلع نومؤق لاجرل» نوچ. دناوتىمن: دندومرف؟ هن اى دوشب رفاك درمنز دناوتىم، ناملسم
دشاب رفاك هطلس دروم دناوتىمن تسا هملسم و هنمؤم نوچ هملسم و دراد نر رب هطلس رهوش
جوز دناوتىمن رفاك سب «هملسم لاق هل لىبس ال رفاكل و»: دندومرف هدع. دندكىم لالدتسا
اللبس نينمؤم كلع نيرفاكل لل هلال لءعجي نل و»: يلاعت هلوقل «دوشب ناملسم نر
[8]»

نإف»: دىامرفىم هىآ؟ درادن اى دراد ىدهاش هىآ دوخ راهطتسا رطن زا همال لالدتسا نىامش رطن هب
هك دوشىم هدافتسا نىا زا «اوغب لاق، نعطانا» ىنعى. «اللبس نهىلع اوغب لاق مكنعطأ
دندومرف دندرک رىبع لاق نىمه مه همال «اللبس نهىلع مكل» شلبق. هدوب لىبس تعاطا زا لب ق
شىامرف رد هفىرش هىآ دهاش مه نىا «لىبس و قنطلس عون عوزل يلع جوزلل نا» هك
[9]. ناشىا

و نيدلاولا و أمكسفنأ يلع ول و هللءدهش طسقلاب نيمؤق اونوك اونمآ نىذلا اهىآ؟ [1]
(۱۳۵ هىآ، ءاسنل هروس) امه بىلوا هللال اريقف و اىغنك نى نىبرقأل

۵ هىآ، ءاسنل هروس [2]

۹۷ هىآ، هدئامال هروس [3]

۳۲۴ ص ۴، ج ۴، هیامالال هق ف ی ف طوس بمل [4]

۲ ص ۶، ج ۶، هیامالال هق ف ی ف طوس بمل [5]

درد هق باس ءاملع تاملک رد مه و ثیداح یاضف رد مه، تایبدا و هاگن نی [6]

ثیداح رد

ام فصن ءاسنللا ءاطعلا ءلئاسم باوج نم بتك امي ف نانس نب دمحم ىلإ ع اضرلا بتك و -5755 ءل و لاجرلا ىل ع رفو كلذل ف طعي لجرلا و تذخأ تجوزت اذإ ءأرملا نأل ثاريمل نم لاجرلا طعي **نأ هيلى** و تجاتحا نإ **ركذلا لاي ع ي ف ىثنألا** نأل ىثنألا طعت ام يلثم ركذلا ءاطعلا ي ف ىرخأ رفوف جاتحا نإ هتقفن ب ذخؤت ال و لجرلا لوعت نأ ءأرملا ىل ع سيل و **هتقفن هيلى و اهلوع ي هلا لصف امب ءاسنلا ىل ع نومواق لاجرلا** -لج و زع هلا لوق كلذ و كلذل لجرلا ىل ع (350ص ؛ 4ج ؛ هيقفلا هرضحي ال نم) **مهلاومأ نم اوقفنأ امب و ضعب ىل ع مهضعب**

م مهنوملطي ال و مهيلع نونحي و مهيلهأ ىل ع نولواطتي ال نيذلا ي تمأ نم لاجرلا ريخ ص لاق و (216-217ص ؛ قالخال مراكم) ءيآل ضعب ىل ع مهضعب هلا لصف امب ءاسنلا ىل ع نومواق لاجرلا أرق

ىمق ريسفت

مهلاومأ نم اوقفنأ امب و ضعب ىل ع مهضعب هلا لصف امب -ءاسنلا ىل ع نومواق لاجرلا هلوق و :لاقف ءاسنلا هلا لحد م ث -ءاسنلا ىل ع اوقفني نأ لاجرلا ىل ع هلا لضر ف ينعي)،هنع اهوز باع اذإ اهسفن طفحت ينعي هلا لطفح امب بيغلل تاطفاح -تاتناق تاحلاصلاف (137ص ؛ 1ج ؛ يمقال ريسفت

جارب نبا

جاوزألا ىل ع نهل ي تال قوقحل نم ينعي «مءءاؤزأ ي ف مءيلا ع انصرف ام انملع دق» ىل عت هلا للاق **نومواق مهنأ ينعي** «ءاسنلا ىل ع نومواق لاجرلا» لاق و :كلذ ريغ و رهمل و ءقفنلا و ءوسكل نم **جاوزألا ىل ع نهل ي تال ءاسنلا قوقحب**

ام امهنم دحاو لكل نا ينعي «فؤرمءلاب نءيلا ع يذلا لثم نءل و» لاق و «فؤرمءلاب نءوشرأع و» لاق و يذلا لثم جاوزألا ىل ع تاجوزلل نا كلذب دري مل و ،بوجولا ثي ح نم امهني ب عمجي هباحصل هيلى و نهيلع قافنإلا و ءوسكل تاجوزلا قوقحف ءفل تخم قوقحل نال ،قوقحل نم تاجوزلا ىل ع جاوزألل ،تاجوزلا ىل ع جاوزألا قوقح و ،تاجوزلا ىل ع جاوزألل كلذ نم ءيش بجي سيل و ،رهمل و ىنكسلال (نبال) بذهملا)هانركذ ام ال دارملا سيلف هارت امك رخآلل فلاخم اذه و عاتمتسالال نم نيكم تال (225ص ؛ 2ج ؛ جاربال

ىدنوار

مهلاومأ نم اوقفنأ امب و ضعب ىل ع مهضعب هلا لصف امب ءاسنلا ىل ع نومواق لاجرلا ىل عت لاق و

نم هرمأب لفك تملال وه ريغلا ىل ع ماولال و نومواق هلوق امه دحأ :كلذ بوجو ىل ع ناليلى د هيلى و نم نهيلع اوقفنأ ينعي مهلاومأ نم اوقفنأ امب و هلوق ي نالال و **كلذ ريغ و ءوسك و ءقفن** (116ص ؛ 2ج ؛ نأرقلا هق ف).مهلاومأ

نوموقي مهنإ ي أضعب ىلع مهضعب هللا لضف امب ءاسنلا ىلع نومواق لاجرلا ىلاعت لاق **قفني نا و ءارملا رمأ ربدې نا لجرلا ىلع بجې** هنأ ىلع ءيآلا تلدف **نهبىدأتب و نهرمأب** تايعيطم تاحلاصلاف اهتعاطل اقحتسم اهيلع امئاق هنوكل ءلع اعم هقافنإ و هلضف نأل **اهيلع** نم مزلي ام و هلاح و هتياعر نم بجي ام و هلام نم نهجاوزأ هنع باغ امل تاظفاح نهجاوزأل و هلل (192ص ؛ ج2 ؛ نآرقلا هق ف)هلل اهسفن اهتايص

٩٦-٩٧ ص: ٧، ج٧؛ ءعيرشلا ماكحأ يف ءعيشلا فلتخم [7]

يانعم ،مايق و دنك ىم رىىغت مأوق رىسفت رد ءاهقف تاملك رد چىار تاىبدا ،همالع بانج زا دعب [8]
:درىگ ىم دوخ هب هطلس

نىققحم لارخف:

حاكنلا لطب جوزلا ملسي مل و ءدملا تضم و لوخدلا دعب نييّمذ اناك و اهجوز نود ءجوزلا تملسأ اذا ،سيردإ نبا و ،جاربل نبا و فالخلا يف خيشلا رايتخا وه و يدنع و يدلوا دنع

نم نكمي ال هنا ريغ اهدقع كلمي هنإف ءمذلا طئارش ىلع لجرلا ناك اذا ءياهنلا يف خيشلا لاق و برحلا راد ىلإ ءجهلا راد نم اهجارخإ نم ال و اهب ءولخل نم ال و اليل اهيلإ لوخدلا

ىلع طلست هل رفاكلا نم عيش ال و **ليبس و طلست هتجوز ىلع هل جوز لك** نا (انل) (ىلوالأ ءمدقملا امأ) رفاكب ءملمسلا جوز نم عيش ال قدص مزلتسي كلذ و لىبس ال و ءملمسلا 'نَلَو ىلاعت هلوقلف (ءيناثلا ءمدقملا امأ و) **ءاسنلا ىلَع نؤمأوق لاجرلا ىلاعت هلوقلف** ص: 3، ج3؛ دءاوقلا تالكشم حرش يف دئاوفلا حاضيإ) **أللبس نينمؤملا ىلَع نيرفاكلا لل ءلل لَعَجِي** (103)

اهجوز اذا ف مادختسالا ءعفنم و عاتمتسالا ءعفنم هتمأ نم نيئعفنم كلمي ديسلا نا ملعا :لوقأ اهملسي و راهنلا وه و اهتقو يف اهيفوتسي ف ىرخألا ءعفنملا تيغب و اهئعفنم ىدحا ىلع دقع ءاسنلا نيب مسقلا يف لىوعتلا هيلع و ليللا وه و عاتمتسالا و ءحارتسالا تقو جوزلا ىلا كلذ هل نكي مل سكعلا ديسلا دارأ ول اذل و ابلعا

و اهل هدرفي هراد يف تيب يف اهنكسي نا ديسلا دارأ ول هنا اهيلع نيققحلا عامتجا ىلع عرفتي و ال ءجوزلا نأل جوزلا رايتخا ميذقت يّج و يدلوا دنع حصألا مّدقي اهي رايتخاف اهجارخإ جوزلا دارأ ... سكعلاب لب اهل هتيعبت جوزلا ىلع قحتست

وِضْعَب' ىلَع مْضَعْبُ ءلل لَضَف امب ءاسنلا ىلَع نؤمأوق لاجرلا ىلاعت هلوقل لوألا يذنع قحلا و **ىلوا وه يذلا صخشلا ىلع مأوقلا ىنعم** و ءمألا و ءرحلا يف ماع وه و ءمءلؤمأ نم اؤقفنأ امب **ولف ءيببسلا ءابلا** نأل ءقفنلا ببسب كلذ ناك اذا رخآ ىلا عضوم نم هللقن كلذ و **هرمأب** 168- ص: 3، ج3؛ دءاوقلا تالكشم حرش يف دئاوفلا حاضيإ)اهيلع ءقفنلا قحتست مل هعم اهلقني مل (169)

دادقم لضاف:

،اهعضب كلمل مزلتسم وه و اهعفانم عيمل كللم ديسلا نال ،دقع ىلا جاتحي ال هنا (ءيناثلا) ،لصاحلل ليصحت اهيلع دقعلاف

هل الالح تناكف هتعضابم تكللم الهف اهدبع عفانم عيمل ءكلام ءارملا :تلق نا

ن:ناهجو هيلع اهميرحت ىلع لدي اضيأ و .عامجال و صنلاب كلذ جرخ :تلق

ال هنا لوقن نأ اما دبعلال و ،امات اكلع عضبلل اكلام نوكي نأ ئطاوالا يف طرتشي هـأ -«لوالأ» زوجي ال كلذل و ،كلملل صقنل حيبتسي الف اصقان اكلع كلمي وأ ،رهاظ ميرحتلاف ائيش كلمي .اهؤطو ةمألأ يف ءاكرشلل دحلأ

ةمكلجال دض وه و ،اعم هيلع اموكحم **امكاح** امهنم دحاو لك نوكي نأ مزل اهعضب هتكللم ول -«يناثلا» ضُعَبْ 'ىلَعْ مُمَّضُعَبْ هُؤَلَلْ لَضَفْ اُمَبْ ءاسننل ىلَعْ نَوْمُؤَقْ لُجَّارلْ هـلوقب ىلعات هل ةدارمل (١٦٩ ص: ٣، ج: عئارشلا رصتخمل عئارللا حيقتنلا)

م:اكحأ اهي ف ةيالآنم

نيرمأب كلذل لِّلَعْ و **ةسايَّسلا و ةيالولا مايق نهيلىل مهـل** ي «ءاسننل ىلَعْ نَوْمُؤَقْ لُجَّارلْ» نأ 1- نسح و لقعلال لامك نم ةريثك رومأب نهيلىل لُجَّارلْ لَضَفْ هُؤَلَلْ نأ وه و هُؤَلَلْ نم يبهوم امهـدحأ ةماقإ و ،ةيالولا و ةمامإلا و ةوبنلاب اوُصَخْ كلذل و ،تاعاطلا و لامعالأ يف ةوقلا ديزم و ريبدتلا امهيناث و .كلذ ريغ و ثرإلا يف بيصنللا ديزم و ،روملألا يف مهتداهش لوبق و ،داهجال و رثاعشلأ ءابلا و امهنيب ةكرتشم حاكنللا ةدئاف نأ عم ،روملألا نهوطعي و نهيلىل نوقفني مهـنأ وه و يبسك ببسب ي ةيردصم ام و ،ةيببسلا «ؤوقَفَنَّا اُمَبْ وَ» هـلوق يف و «هُؤَلَلْ لَضَفْ اُمَبْ» هـلوق يف مل هـنأل ءالضفلا ضعب لاق ؟نهيلع مهـلَضَفْ امب لقي مل امـنإ و ،مهقافنإ ببسب و هُؤَلَلْ ليضفت و لُجَّارلْ نم ريثك نم لصفأ أرمأ نم مك هـنأل ءاسننل نم ةدحاو لك ىلع لُجَّارلْ نم دحاو لك لِّلَصَفِي نم مزلي ال و :لاق ةلَضَفْملا أرملا و لِّلَصَفْملا لُجَّارلْ لخدي ابيلغت رُكْذْملا ريمضب اء امـنإ .صخشلا ىلع صخشلا ليضفت فنصلا ىلع فنصل ليضفت

ناك اذا هـنأل ،ىعـدملا نيع وه يـدِّلا فنصل ليضفت ىلع ليلى ةيالأ يف نوكي ال ذئنيح ف :تلق فنصلا ليضفت ىلع ليلى ءاف سـكـعـلاب و ءاسننل صاخشأ ضعب نم لصفأ لُجَّارلْ صاخشا ضعب :ص 2، ج: نأرقلا هـق ف يف نافرعلا زنك) .هـلاح ىلع قاب لاؤسلاف دارملا وه يـدِّلا رخـآلا فنصلا ىلع (21١-٢١٢)

ى:لج دهف نبا

و لوخدلا لبق ناك نإ لالحا يف خسفنا هـنود «يـمـذلا ةجوز يـأ» هـتجوز تملسأ ول و :هارث باط لاق نم نكمي ال و ،ايقاب هـحاكن ناك ةمذلا طئارشب ناك نا :ليق و ،هدعب ناك نإ ةـدـعـلا ءاضقنا ىلع فقو .اراهن اهـب ءولخل نم ال و ،اليلى اهـيلع لوخدلا

ضعب نع جـأـرد نب ليـمـج ةياورى ىلع اللّوعم رابخألا يباتك و ةياهنلا يف خيشلل يكحمل لوقلا :لوقأ هـتأرما تملسأ اذا يسوجمل و يـنـارـصـنـلا و يدوهيلا يف :لاق هـنأ مالّسلا امهـيلع امهـدحأ نع انباحصأ مالسإلا راد نم اهـب جـرـخي كرتي ال و ،امهنيب قرفي ال و ،امهحاكن ىلع امه:لاق ؟ملسي مل و ،هـلبق لـجـرـلا نع مالّسلا هـيلع اضـرلا تلأس :لاق يطنزبلا ءحيـصـب ءضراعـم و ،ةلسرم يه و رفكلا راد ىلى :تلق ،هـلـلـحت مل تملسأ اذا :لاق ؟هـعم ميقت نأ اهـلـلـحي له ،ملستف ،ةيـنـارـصـنـلا ءجوزلا هل نوكي ديدج جيوزتب الإ ،ال :لاق ؟حاكنللا ىلع نانونكي أ كلذ دعب جـوزـلا مـلـسـأ نإف كادف تلـعـج

نـأل . ءمالعلا و فنصملا هراتخا و سيريـدإ نبا و يضاقلا راتخم وه و فالخل يف لاق لوالأب و رفاكلا و «ءاسننل ىلَعْ نَوْمُؤَقْ لُجَّارلْ» ىلعات هـلـوـقـل ءجوزلا ىلع **ةنطلس عون جيوزتلا** «ألـيـبـسـنـيـنـمـؤـمـل ىلَعْ نـيـرـفـأـلـلـل هُؤَلَلْ لـلـعـجـي نـل» ىلعات هـلـوـقـل ،ملسملا ىلع ءنطلسلا يـفـنـم (298 ص: 3، ج: عفانللا رصتخمل اكرش يف عرابلا بذهمل) ءمدقتمل ءياورلل و

ى:ناجج

یلبدر ققحم

داوج لضاف

لأجل أن يا «ضَعَبُ لَعْمُ صَعَبُ» هَلِيضَت بِبَسْبِ يَا «هُلِّلْ لَضَفْ أُمْبُ» هَلُوقِب هِي لِإِ رَاشُ أَيْ بِهِومٍ وَ لَامْعَالُ أَيْ فِ عَوَقِل دِيْزِمٍ وَ مَزْعَلٍ وَ رِيْبُدَّتِلِ وَ أُرْلِلِ نَسَحٍ وَ لَقْعَلِ وَ مَلْعَلِ ابْ كَلْذِ وَ عَاسْنَلِ أَيْ لَعِيهِ وَ يَرْبِكَلِ عَمَامِلِ مَهِيْفٍ وَ عَامَلْعَلِ وَ عَمَّئِلِ وَ عَآيِبِنَالِ مَهْنَمِ نَأِ وَ ،يَمَّرِلِ وَ عَيْسُورْفَلِ وَ تَاعِاطِلِ كَلْذِ رِيْغِ أَيْ لَعْبَطَخَلِ وَ نَازَلِ وَ دَاهَجَلِ لَهُ أَمَّ نَأِ وَ ،عَالِصَلِ أَيْ فِ مَهَبِ عَادَتِقَالِ أَيْهِ وَ يَرْغِصَلِ وَ عَفَالِخَلِ .نَهِيْلِ لَعْلُضْفَلِ بَجْوَأْ أُمِّ

یاهاضف رد ،ریس نیا اما .تفرگ رارق یسررب دروم اهق ف تاملک رد ،«مأوق» ی هملک یخیرات ریس [9]
ت:تسا یرگید هئوگ هب یریسفت

ءاسنلآ ىلع لآجرلا «هللآ لضف» امل ريبدتل و بيءأتلاب (ءاسنلآ ىلع نومواق لآجرلا): ىنعمل و للاقى و سفنلآ نود امىف صاصق ءتأرم و لجرلا نىب سىل: لوقى يرءزلناك و .يأرلآ و لقعلآ يف (فنايبتلا). **مهل و هللآ ءعاطلاب ءأرملآ رمأب نوموقى مهنا:** ءانعم و .مايآ و ،ماوق و ،مىق لجر (189 ص، 3ج، نآرقل ريسفت)

نآ دراوم هب هطلس دییقت اب هتبلأ ؛دننک یم انعم هطلس هب ار مأوق **یسربط موحرم** اما

ی ن ع م ل ا

لاقف ءاسنلا رمأب مايقلا يف مهلصف هبيقق ركذ ءاسنلا ىلع لاجرلا لصف ىلاعت نيب امل
و ريبدتلا يف نهىلعل نوطلسم ءاسنلا ىلع نوميق يأ «ءاسنلا ىلع نومواق لاجرلا»

ٲٲلوت ببس نايب اذه «ضعب ىلع مهضعب هللا لصف امب» **مٲلعتلا و ءضايرلا و ببءأتلا** نسح و لقعلال و ملعلاب نهىلع لصفلا ءايز نم مهل امل نهرمأ هللا مهالو امنإ ٲأ نهىلع لاجرلا مهميوقت ءلع نايب كلذل لك ءقفنلا و رهمل نم نهىلع «مهلاومأ نم اوقفنأ امب و» مزعلال و ٲأرلا (68-69 ص، 3ج ،نآرقلا ريسفت ٲف نايبلا عجم)نهرمأ مهٲلوت و نهىلع

:دسرىم ءوخ روهظ و زورب ءوا هب عماجال عماوج رء بلطم نىا و

مهياعر ىلع ءالولا موقت امك ىهنلا و رملالاب نهىلع نوموقي «ءاسنلا ىلع نومواق لاجرلا» ءق و ءاسنلا ىنعى «ضعب ىلع» لاجرلا مه و «مهضعب» هللا لىصفب ببسب ؛امواق اومس كلذل و (253-254 ص، 1ج ،عماجال عماوج ريسفت)ءايشأ لاجرلا لىصفب ٲف ركذ

:ءوب هءش نايب ءروس نىا هب فاشك رء هك ىءرابع

نع فاشكل) **اياعرلا ىلع ءالولا موقي** امك ،نىهان نيرمأ نهىلع نوموقي ءاسنلا ىلع نومواق (505 ص، 1ج ،لىزنءلا ضمواغ قءاقح

:ءسا بوشآرهش نبا مالك ،هاكن نىا زا ىكاح ءارابع رگىءا

ٲف الء ءلصء ال ءمامإلا نأ ىلع ءالاء هٲف ءاسنلا ىلع نومواق لاجرلا -هناحبس هلوق نأل مهىلإ ىءون الءر الء كلبلق انلسرأ ام و هلوق ءوبنلا مكء كلذل و **ءاسنلا نوء لاجرلا** ؛ 2ج ؛ (بوشآرهش نبال) هفلءخم و نآرقلا هباشءم).ءعبأ هنم ءفنأل و سنأ هلکش ىلإ لكشلا (28ص

:ءنىامرف ىم لامعالا لابقا رء زىن **سواط نبا ءىس**

لء هللا ناسءل لىصفب ءٲفك ملءىل هىلع هللا ناوضر ءواء [انءء] مأ ءٲاور مامء ركذن ءن و هب كصاصءا و هل كصالءا و هلل كءللماعم نوكء نأ كسفنل عنقء الءهٲلإ هلالء **ىلع نومواق لاجرلا و** ءالقلل اياعر ءاسنلا و ءأرما نوء هءبائا و هءءارب رفظلا ٲف لصوءلا ؛ 2ج ؛ (ءمىءقلا - ط) لامعألا لابقا).**هءىعر نم ءءاو نوء نوكى نأ سىئرلاب ءىبق و ءاسنلا** (663ص

نسح مام هبءطء رء هنومن ناونع هب .ءرك ببىقءء زىن ءاىاور زا ىءرب رء ناوء ىم ار هاكن نىا ءهواش ءنىامرف ىم لمء گنگ ىارءام رء مالسلال هىلع

لاقف ع نسلءال مهٲف ماق ع نىنمؤملا رىمأ بابءك مهعم و ءفوكلا سىق و رامع و ع نسلءال لزن امل و مكئل نىرفنءسم مكانىءا ءق و هءلمء مكىفكى ام ع نىنمؤملا رىمأ نم ناك ءق سانلا اهٲأ **نم ٲه** و ءشءاعب اءرء و امهءعٲى رىبزللا و ءءلط ضقن ءق و بءعلا مانس و راصنألا ءهبع مكئل مل نئلهللا مىا و **ءاسنلا ىلع نومواق لاجرلا لء و زع هللا لاقامك نهٲأر فعض و ءاسنلا** اورصناف سانلا رءاس و راصنألا و نىرءاهملا نم هعبءى نمب لء و زع هللا هنرصنل هورصنء (245 ص، ءرصبال بء ٲف ءرءعلا ءىسل ءرصنلا و لمءلا)مكرصنى مكبر

و ضرألا ىلع ءامسلال لصفك ص ٲىبنلا لاق ءاسنلا ىلع لاجرلا لصف ام عباسلاب ٲىنربءأف **قلء ام لاجرلا ال ول ءاسنلا اىءء لاجرلاب** و ضرألا اىءء ءاملالب ىلع ءاملال لصفك **ىلع مهضعب هللا لصف امب ءاسنلا ىلع نومواق لاجرلا لء و زع هللا لوقل ءاسنلا** هءىقب و هءلصف نم و نىطنم ءللا قلء ص ٲىبنلا لاق اءكه ناك ءىش ٲأل ءوهٲلا لاق **ضعب** ٲف ءاسنلا ىلع لاجرلا لصف نىب ءق و ءنءلا نم هللا هلزنأف ءءأ ءاسنلا عاطاء نم لوأ و ءاوع ءقلء مهبىصى ال لاجرلا و ءراءقلال نم ءءابعلل نهنكمى ال و نضءى فىك ءاسنلا ىلإ ىرء ال أاىءلا (193-192 ص ، 1ج ،قوءصلل ىلامالا)ءمءلل نم ءىش

هفیرش هی آییانعم لوا ی هیال یاضف رد نونکا ام هک تفگ ناوت یم ،تایاور هتسد نیانیبت رد
نیامک تسین انعم رتالاب یاه هیال و بتارم رکنم هلاقم نی و میتسه لوزن نأش هب تیانع اب
نوم اوق لاجرلا هی آ هب رطان تایاور هدهاشم یارب.دش دهاوخ نایب (هیلوط تیم اوق شح بم رد)همادا رد هک
دیامرف هعجارم **۱ هرامش تسویپ** هب ءاسنلا یلع

هفیرش هیآ یبتارم نایب

انعم لوا هیال (فلأ)

نیأ زاغآ هطقن .میورب ولج دش رارق لوزن نأش اب .مینک یسررب دیاب ار لصفم تاحیضوت نیأ الاح
ضعب ینعی «مهضعب هللا لصف امب» دش .میدمآ رد اه نیأ و ءاسنلا ضعب زاءالغف نألا هک دش
«ءاسنلل مهتیمأوق یف لاجرلا ضعب یلع لاجرلا

یلع نومأوق جاوزالا هک دومرفیم هیأ ،دوب نیجوز هب طوبرم تایآ رگا هک تسا نیأ تالؤس زا یکی
نهیلع هللا مهلصف امب مهتاجوز یلع نومأوق جاوزالا :دوب گنشق یلیخ نهتاجوز یلع ،تاجوزلا

ردپ :«ضعب یلع مهضعب»

رهوش /رس مه

دراد قالطا هیأ دن دومرف ییاب طابط یاقآ مه اذل .درادن تیجوز هرتاد صوصخ هب یطبر دوشیم مولعم
اب ؟مینکب یریگولج تسا نیجوز هب طوبرم هک شلیذ رطاخ هب ءاسنلا و لاجرلا زا ام دراد یموزل هچ
رس تبحص .تسین نیجوز رس تبحص نألا .تسا نشور یلیخ مینکیم ضرع نم هک ینایب نیأ
لاجرلا الاح .وا نز و تسا وا رتخد هک یرتخد و داماد اب تسا نز ردپ .درم هداوناخ اب تسا نز هداوناخ
دنتسه مأوق ،ار نانز دننکیم ریبدت دراد نادرم زا یشخب ،نادرم ینعی

دش لزان هیأ دیدرگرب دنیوگیم هدمآ هتفرگ ار شرتخد تسد نألا نیأ هک ییاضف رد دیورب امش
لاجرلا ،دینک عورش فک زا متفگ ؟دنتسه هچ لاؤس نیأ رد نألا لاجر .ءاسنلا یلع نومأوق لاجرلا
لاجرلا نألا لغف ،میسر یمأدعب اه نأ هب .عماج یارب نأ دیرجت ینعم رد دیورن ؟دنتسه هک اچنیأ
دنتسه هراک ود ره .شرهوش مه رتخد ردپ مه ،مراد لوبق دنیامرفیم هیأ ینعی .ءاسنلا یلع نومأوق
تاجوز دیوگیم ن اذل .دنتسه ءاسن مأوق همه اهرهوش اب اهنز ردپ

هللا لصف هک وحن نیأ هب ،امب ؟روطج .ءاسنلا یلع نومأوق لاجرلا دیوگیم دراد هنحص نیأ نألا
،اوقفنا امب و .تسا شیاباب مه یکی نأ ،تسا شاهناخ رد ینعی ،رهوش یکی .ضعب یلع مهضعب
لغفلاب قافنا دیاب تسا شنز نألا مه نیأ .هدرک شگرزب ار نیأ یرمع کی وا ،دندرک جرخ مه ناشه مه
دینکیم یزاسزاب دراد ار لوزن نأش هنحص ،تاحلاصلاف مدرک ضرع هک عیرفت ءاف تقو نأ .دینکب
نومأوق لاجرلا هعماج هندب رد ،اچنیأ دندمآ دندرک اوعد رفن ود نألا دیوگیم .هعماج لک ؟ هچ هب تبسن
امب و تسا رهوش لغفلاب نألا ناشیشخب هک یوحن نیأ هب ،هللا لصف امب و دش رارق ءاسنلا یلع
،اوقفنا

قفافوت و حلص یاضف رد

عیزوت عیرفت ءاف .تاحلاصلاف .زشان ریغ ینعی نیحللص .تاحلاصلاف ؟دوشیم هچ هرابود

هناخ .تسین لکشم هک اه نیأ «هللا طافح امب بیغلل تاطفاح تاتناق تاحلاصلاف»
ققحم لیضفت .دروایب دریگب ار شیاباب تسد مه دوریمن تسا ققحم مه هللا لصف ،شرهوش

تسا تسرد شیا هراک همه بیغلل تاظفاح تاتناق تاحلاص .تسا

رهوش اب مدقت : زوشن یاضف رد

لیکشت یم مدقت کی مه اب داماد و نز ردپ هک یرتسب نیا رد « نه زوشن نوافخت ی تاللا و » اما و دنتسه و دندوب ماوق مه همه هک یلاح نیع رد ،دنراد هبتر رگید یضعب رب ناشیضعب هک دنداد یروف اجنیا ؟ مینکب راک هچ اجنیا . نه زوشن نوافخت میدم آلاح رتسب نیا رد . دندکیم مه قافنا « نهوطف » هدام هلحرم کی زونه .تسا رهوش اب قح اجنیا . هن . دنک صاصق دروایی ار اباب دورب و . دنک هطعوم دیاب دوب رگا یتح مه اباب ،تسا رهوش ،تسا رهوش دوخ ؟ تسکی یارب نهوطف تروص مطل هک یبرض نیمه ، « نهوبرضا و » .تسا رهوش یارب نیا هک « عجاجضملا یف نهووجها دهاوخم ار هداوناخ نایک . فرط دوشب دهاوخم زشان وحن کی دیوگب دهاوخم هیآ ینعی .دوب هتفرگ همه تسه شحیضوت تیاور رد هک یبرض نآ اب .دوشب نینچ دیراذگن برض اب امش .دنزب مه هب .تسا لوزن نأش رد عوضوم و مکح بسانت ، قفاوم الماک « نهوبرضا و » .دینادیم

ردپ اب تّیمکح : قاقش یاضف رد

حلاص هک تسا ینز و میدم آ ،هلب الاح .لوزن نأش نیا اب تسا نشور ردقچ « قاقش متفخ نإ و » اما لح راک نهوبرضاو اب ،نهووجهاو اب نآلا ینعی .دیسر قاقش هب ،دش در رگید مه زوشن فوخ ،دوبن « ؟ تسکی درم نآ .دهدیم وا هب یجراخ لیضفت لاعتم یادخ هک تسه درم رگید یکی نآلا .دوشیمن هب نآلا هک .دسریم وا تبون دشاب نز ردپ رگا الاح ، « اهلهأ نم امکح و هلهأ نم امکح اوثعباف ینادیم راک مه ،یقوقح راک مه .دهدیم ماجنا دراد راک اهلهأ نم امکح و .دیای هرابود نآلا مکح ناونع «امهنېب هللا قفوي احالصا اديري نإ » .دهدیم شقن نآ هب هفیرش هیآ هک ،یجراخ

رد تسه هراک مه نز ردپ ماوق هک لاجر تسا یروط لاوا ینعی مهضعب هللا لضف دیوگیم دراد هیآ سپ هدماین قاقش هک یمادام ات .دیای شبپ قاقش هک تسا ی تقو نآ ولو شاهدر اما یعامتجا ماطن شبپ دورب نز نیا هب دهدیمن هزاجا .دیربن نوریب ار فرح دیامرفیم ادخ ،تسه هناخ نوردنا زوشن جراخ رهوش هدهع زا دشن رگا ؟ هچ دعب .دنک تیریدم ار وت دیاب رهوش ،نامب اج نیمه دیوگیم .شبپ اباب نشور عیرفت ءاف ،تایصوصخ اب یورب ولج رگا انب نیا یور تقو نآ .امکح اوثعباف تقو نآ دش راک دراوم ؟ تسچیچ نداد حیضوت «عیرفت ءاف» مه ،تسا هون نایب «ءاب» مه .تسا

دنتسه وا هداوناخ ناشیاهدع ،دنتسه رهوش ناشیاهدع کی هک وحن نیا هب ءاسنلا یلع نوم ماوق لاجرلا هیآ قبط ،دیهدب شقالط ار نز نیا رهوش ادرف رگا نآلا .دنتسه ماوق مه همه و .دنتسه شرپ ؟تسا یک «مُه» نآلا اجنیا ،مهضعب هللا لضف امب نشور یلیخ .هلب ،هدرک نییعت قاصم هفیرش لعفلاب لیضفت ینعی ،یرهوش تمس زا رهوش نیا هکنیا ضحم هب ینعی .ردپ ؟دراد لیضفت هک تاجوز و جوز طاقف رگا دوشیمن قاصمیب هک هیآ .اباب دوشیم ددرگیمرم مهلّضف ،داد شقالط تفر .درادن قاصم رگید هیآ .ماوق یب دوشیم نز نیا ،نوم ماوق لاجرلا ؟ هچ داد شقالط ،دیوگب

انعم نیا یقوقح لیلحت

هداوناخ یاقب ≠ صاصق مکح

دریگب تروص صاصق ،هداوناخ صوصخ رد هک تسین نیا هب هداوناخ مظن یاقب تمکح تسا مولعم .تسا ناعل شریطن

ناعل

دنشاب ات هس رگا. دنشاب دیاب ات راهچ. دهب تداهش انز یارب دهاوخی میوگی می [1] ناعل دروم رد ماطن رد امش. دنکی قرف رهوش. دنکی اعدا دراد رهوش، تسا رهوش الاح اما. دینزب فذق دح دیاب میوخی ات راهچ انز یارب ام، شاب رهوش، درادن یقرف نارگی دیاب رهوش دیوگی عامتجا.

نآ یانز هک دوش می دراو یلحم رد وا؟! دندوب اچک ات راهچ هک ییاج دسریم رهوش هک تسایلا رد نی تسین نز و یارب نز نی رگی دیلو، درادن مه رفن راهچ، دوشب دراو دناوت می هناخ رد. دنیبیم ار اه میوخی ار دهاش ات راهچ ام. شاب رهوش، میرادن اه نیاب راک ام: دیوگب عرش.

شنز دش دراو هک یرهوش، دوش میمن هداوناخ رگی دهاوناخ نی دیوگی اقب تمکح یور دی آی عرش نی اچنی. نآ لاثما ای، زاسب نز نیاب دیتسین ات راهچ نوچ، تسای روح ره میوگب، دید انز لاج رد ار دی آی ولج ناعل.

انز نم. نز هک یدرک اعدا یدمآ هکنی فرص هب، رهوش یوت هب مینزیمن بوچ یراد اعدا وت میوگی مرفن کی هک یرهوش یارب، دوش میمن یراج وت رب مسق. «باذعال هنع عردی» دوش می رازگرب ناعل، هدرک الاح، یباسح همه، لداع، دنداد تداهش دهاش ات هس. هن؟ باذعال مهنع عردی دهاش هس رد آی اما. تسای دیروخ مسق دح دیاب، دیتسه رفن هس رگا. درادن هدایف مسق. دیوگی تمسار هک دنروخ مسق مَسَق ایب. دینکب ناعل امش دنکی دراد مسق یاعدا. تسای رفن کی رهوش اما. هنایزات و دیباوخ روخن مه مسق دح، روخ.

عامتجا رد یرگی. دراد ار شدوخ صاخ راثا هداوناخ لیکشت هکنی رطاخ هب؟ منکی ضرع اچ ار نی ایب دز ات هک میوگب زوشن و عبات و تسای نز هک یاهناخ رد اما. مینک صاصق دیاب دنزب ار یسک دوبن نیاب تیجوز و هداوناخ اقب تحلصم نی؟! نک صاصق.

مه نیاب. دنزب ار شرس مه هک دراد یعنم هچ. تسای رهوش اقا نیاب هک دنیوگب نکاس هب ادتبا فرط نآ زا ادیهمت ترضح هک دراد لاکشا نیایاچک. هدمآ مَلَطَت ماقم رد هک یسک یارب تسین لمحت لباق قبط نآلاینعی؟ هچ ینعی. دینک صاصق دیورب امش هک دنیوگب مهلّانیکست و قیال لوزنل هناخ رد دناوتب رهوش هکنی و یرهوش و نز یاقب و تسای هداوناخ هک دروم تمکح هن صاصق تامومع ققحم صاصق زونه اما. دینک صاصق دیورب امش هک دنیوگب نیایاقب یارب، دشاب رهوش یارغص اما. ثیح نمّ ةروص تسای صاصق یارغص. دنکی قرف اچنی هک دهیم رکذت ترضح، هدشن اچنی رد تسای تاکالم محازت ینعی. شبناوج همه اب تسین صاصق.

محازت دوش می ریخ، تسای هداوناخ هک ثیح نیایا. تسای صاصق کالم هدروخ یلیس هکنی ثیح زا کالم نیایا قبط امش مکح، ام ربمایپ دیوگی دوش می لزان هیآ تسای تاکالم محازت نوچ. تاکالم ربمایپ هک دنیوگن مدرم ات دوشب لزان هیآ ادخ هیحان زا دیاب هک تسای کالم محازت اما، دوب تسرد. درادن انتعا ام رتخد مشچ کشا هب وا.

ناعل [1]

دحاو لك نعل، اناعل هنع ال لاقی ةلعافملا باب ردصم ناعلل و، درطل و بّسلا ةغلل یف نعلل یف نیجوزلا نیب ةلهابملا اعرش و دعبلا و درطل ةغلل یف ناعلل و عمجملا یف و، هبحاصم نم

یہ تہنا صوصخم طفل لب دلو واً دح ءحازا

اذا ام كلذ دروم و ، ءصاخ طافلأب نيحوزلا نعال ت نع ءرابع ءاقفلا حلطصم يف ناعلللاف ناك فيك و كلذ نوكي نأ دب ال و ، هب هقوخل ناكمإ عم هشارف يف دلو نم هنع ىفن واً انزلاب هتجوز لجرلا ىمر مدع تابثإ واً ، هسفن نع فذقل دح طاقسإ هل زاج ملعلال عم و ، يفنلا و ىمرلا مرحأإ و ، هب ملع نع ، ناعلللاب هنم دلولا نوكل

نم هنكمت مدع و لالحلاب هملع نم هل قفتي دق امي ف جوزلل اعطاق اقي رط ناعلللا لعج عراشلا نا م ث ام امأ و فذقل دح نم افوخ راهظإلا ىلع هتردق مدع و ، لودعلا دوهشلا ءماقإ

...: ءعب رأ مالحأ وهف هطورشب هققحت دعب هيلع بترتي

اهنا قفتا ول و ، اهناعلب ءجوزلا نع انزلا دح طوقس و ، هناعلب جوزلا نع فذقل دح طوقس : ثلاثلا 454- ص : 455) هتنيب ءلزنمب لجرلا ناعل نال ، اهيلع انزلا دح تبث ناعلللا نع تبأ (

یاه هیال تمس هب تکرح (ب) رتالاب

هآروهظ ۱.

راهظتسا کی، میراد یفرع روهظ کی ام

ار نی، دیآیم شنهذ رد انعم کی دننکیم هضرع ماع فرع هب ار یاهلمج کی ات هک تسا نی یفرع روهظ
روهظ مییوگی.

دنناوخیم ار نی ناملسم و رفاک، تسا نشور یلیخ یفرع روهظ

«جاوزالا» هن؛ «لاجرلا»

قرف. جاوزالا دیآیم شنهذ رد لاجرلا دنیوگب ماع فرع کی هب ات زگره. ءاسنلا یلع نومآوق لاجرلا
ینعی دیوگب اجنیا دهیم لامتحا یسک هچ. اهنز رب دنتسه مآوق اهدرم. دنکیم قرف یلیخ، دنکیم
دیوگب تساوخیم ار نآ هک یسک. دنکیم قرف ترابع، ناشنارسمه رب، اهنز رب دنتسه مآوق اهرهوش
ار لاجر هم لک یفرع روهظ سپ. نه تاجوز یلع، تاجوزلا یلع نومآوق جاوزالا تفگی، اهرهوش تفگی
رب اهرهوش رب هن، اسن رب لاجر رب نومآوق لاجرلا دراد روهظ، کی نی. مینک راکنا میناوتیم
تسین راکنا لباق. ناشیاهن.

اهدرم و نزغومجم: «مه»

هب طقف «مه» هن، اهدرم و نزغومجم هب ددرگیمر رب «مه» ضعب یلع مهضعب هللا لضاف امب مه یکی و
ددرگرب اهدرم.

یغیرشت: مآوق

رفاک یتح ماع فرع. روهظ رطن زا مدید، تسا روط نی دمآ مرواب مدرک شرکف مه هچ ره، رگیدی کی
ءاسن رب مآوق لاجر دیوگب دهاوخیمن. نیوکت هن، دمهفیم یغیرشت مآوق زا دناوخب ار نآرق یتقو
ینعی، مآوق لاجرلا دیامرفیم هی آیتقو نآلا، هن. دندادن اهنز هک دندادیاهزیچ کی ینعی، دنتسه
نینقت نم ینعی، دنروط نی اهدرم. دنک تیریدم ار هعماج دهاوخیم یغیرشت باتک ناونع هب نآرق
تسا مآوق هک تسا نی باتک نی رد نم رطن، دینادب. دننامآوق. مدرک

دندادی ترابع کی، هفیرش هی آلیذ دادقم لضاف موحرم نافرعلا زنک رد

دردا یمزاول هچ دریگیم تروص هک حاکن «حاکنلا مزاول یف ةسماخل»

مکاح اهی ف هی آلا ن ا م ت

ما ی ق ن هی ل ع م ه ل ی ا «ءاسننلا یل ع ن وم اوق ل ا ج ر ل ا» ن ا ۱-
[1] ةسایسل و ةیالول

مه لیلد ات ود آلاک تسایس و تیالو شیانعم مه نآ، یعیرش ت م اوق ینعی م اوق دنیوگی م ناشیا نامه، دنتفرگ یلک، تاجوز و جوز رد دندربن «ةسایسل و ةیالول ما ی ق ن هی ل ع م ه ل». دندراد، نازیمل بحاص شیامرف

ی نی فرط : لیضفت

لیضفت هب لئاق ناشیا هک -مدیدن ار ناشتارابع نم الاح-[2] دندرک لقن یرهطم یاقآ موحرم زاماع فرع دزن روهظ یتح ینعی، تسای نی فرط اچنیا لیضفت هک تسای نیامنمگ نم. دنی نی فرط هکنیا رطاخ هب دنءاسن رب م اوق ل ا ج ر دیمارف لاعت م یادخ هک دوب نی دوصقم رگا هکنیا رطاخ هب یل ع نوم اوق ل ا ج ر ل ا دیوگب عراش هک درک یم اضتقا هب طاخ تمکح، دندراد اهنز رب لیضفت اهدرم، دوب حضاو ترابع یلیخ؟ دومرف لودع لاعت م یادخ ارج. . نهیلعل هللا مهلضف امب ءاسنلا

عراش. دیوگب ی نی فرط لیضفت دهاوخی م لاعت م یادخ هک دنکی م اچیا، فرع نهذ هب لودعلا سفن.. تسای فرعی روهظ نی. مداد لیضفت اهنز رب ار اهدرم هک دیوگب قلطم بلطم کی تساهتساوخن

دومرف ارج سپ. ، تساهشن تیاعر عوضوم و مکح بسانت اچنیا رد هک دسریم رس لاکشا یروف اچنیا. دنتسه رگیدمه ل م کم؛ مهسفنال نول م کم ءاسنلا و ل ا ج ر ل ا. نول م کم هک دیوگب؟ نوم اوق تاهج ی تقو اما، تسای دوجوم نی فرط رد لیضفت تاهج ولو دیوگب دهاوخی م اقاافتا، تسای نی هتکن، تسای وای م اوق شاهمزال، یدرم و نز ماظن ءاقب رد مینک هطحال م ام ار لیضفت

نآ، مینیبب ار نی فرط لصف دشاب لداعت ی تقو هک «ضعب یل ع مهضعب هللا لصف امب»

هفرط کی نم دیمارفی م لاعت م یادخ ینعی. [3] دوشیم ابیز یلیخ. نیای رب م اوق دوشیم ل ا ج ر تقو و رسک، مدیدن ار نی فرط نم. تسای م اوق سپ، صالخ و نز رب دراد لیضفت و درم میوگب. مدرکن هاگن دراد نز مه اهزیچ یضعب هکنیا رطاخ هب؟ اعیرش ت نم مدرکن ناشم اوق ارج، دننام اوق ل ا ج ر. مدرک راسکنا ینعی. نیای دوشیم ابیز یلیخ. دشاب م اوق درم دیاب میدید مدرک راسکنا و رسک هک عومجم رد اما نآ رب عرفت م اقاافتا «یل ع نوم اوق» مه شدعب، «ضعب یل ع مهضعب هللا لصف» هب دش لودع اقاافتا مه عوضوم و مکح بسانت نیاربانب. دناسریم ار تی م اوق تهج هک تسای نی فرط لیضفت، دوشب نیای مکحت اب هک ی تقو نآ زا دوشیم ةغال ب دشا، دوشیم مکح. دنامیم طوفحم نآ رد

راهطتسا ۲.

نیای ی تقو. دیوگی م همدمم کی ل و ا. دندنکیمن هضرع ار هلمج ماع فرع هب ل و ا هک تسای نی راهطتسا فرع، دیتفگ امش هک همدمم نیای اب الاح. دیوگی م ار ترابع راب نیای، دیدرک رضاح وانهز رد ار همدمم میوگی م ار نیای. دیمهفیمن دیدوب هتفگن ار همدمم نیای رگا هک دمهفیم یزیچ کی همدمم نیای زا راهطتسا ینیچ همدمم اب امش، دوبن شدوخ روهظ. دنکی م روهظ بلط، لاعفتسا باب رَهطتسا

تیم‌اوق عاونا

دورب راک هب دناوتیم روج دنچ ماوق هم‌لک

ماوق، ی‌قووقح ماوق ار درم نم دی‌امرفیم غرشم ناوونع هب لاعتم یادخ ینعی، ینینقت ماوق یکی ۱. نزشوگ ای، نکب یی‌اهراک کی هک دری‌گب ار ششوگ دناوتیم ینعی. مداد رارق، هاگداد رد هضرع لباق یاقاً موحرم هکنیا امک. قووقح ماوق دوشیم نیا. شاب عبات ار یی‌اهراک کی مه وت دی‌وگب دری‌گب ار درادن مه یتافانم. [4] دنت‌فرگ ی‌قووقح ماوق ار ماوق نیمه ناش هی‌شاح نآ رد یناگی‌اپ‌لگ

تسا ین‌یوکت ماوق مه یکی ۲.

هیلوط تیم‌اوق

یلوط ماوق میراد مه دروم کی ۳.

هجاوم نآ اب فرع نهذ هک ی‌روهط هجرد نیرتنیی‌اپ، شای‌لصا هبل نآ هکنیا ینعم هب ی‌لوط ماوق روط نیا دی‌اب، تسادخ‌نم فرح ینعی، نوم‌اوق لاج‌رلا. دی‌امرفیم دراد ادخ. تسا ینینقت ماوق دوشیم لوبق، دننکب هعباتم مه اهنز و دنهدب ماجنا، دننکب ماجنا ار ناشدوخ تیم‌اوق اهدرم دی‌اب. **دوشب**؟ مداد رارق ی‌غیرشت ماوق ار درم نم ارچ، وا لوط رد شت‌شپ اما. ینینقت دش س‌پ. دنشاب هتشاد تقباطم اقی‌قد ینعی. دنتسه ماوق هعماج نوریب، هبل‌غ و عون بسح هب نوچ. تسا تیلع هب رعشم اهدرم دی‌امرفیم ادخ. ی‌لوط روهط ات ود. مت‌فرگن ضرف اچنیا ضرع رد ار روهط اما. نیوکت اب ینینقت ارچ تنامض، ینینقت اب نم، تسه ین‌یوکت تیم‌اوق نآ هکنیا رطاخ هب ینعی؛ دنتسه ماوق اعرش تسناوتیم‌ن یسک. دننک تفل‌اخم دشیم ی‌لو تعیبط باسح یور دوب تیم‌اوق. مداد نآ هب ینینقت اب تسا فراعتم هک ار یرما نآ عراش نم اما. دوب فراعتم نآ ی‌عیبط. دری‌گب ار ناششوگ. مدرک شلی‌مکت نوناق لعج نیا اب.

هی‌آ‌یاه هفلؤم ریاس رد تی‌لوط

ینعی «هل‌لا لّصف». درک حرطم ش‌دروم رد دوشیم ار بلطم نیمه نیع مه «هل‌لا لّصف» تسا بلاج و؟ نیوکت رد هلّصف هن ای؟ عیضولاً و عیلعجلال عبت‌رم‌لا ی‌ف مک‌ح‌لا ی‌ف هلّصف، عاشنا رد لّصف. ان‌یوکت هلّصف نوچ، اعرش هلّصف امب. شیات ود ره می‌ی‌وگی‌م.

اما. دنکن یدرم دناوتیم‌ن، دننکب قافنا دی‌اب ینعی ینعی اوق‌فنا. روطنیمه زاب مه «اوق‌فنا امب» اهره‌وش، تسا نیمه فراعتم مدرم دوخ هک ی‌زیچ نآ تسا عراش نیوکت نوچ؟ اوق‌فنا امب هدش لعج ارچ، دنت‌فگ نیمه نیرس‌فم ار اوق‌فنا رصنع نیرتم‌هم اذل و. دندادیم ار هیرم، دندادیم ار ناشی‌اه‌ن‌ز‌رخ [5]. ره‌م و قافنا، نای‌بال عم‌جم رد

یضعب هك نيا بجوم هب مهلاؤم أنم اؤقفنأ امب وضعب یلع مضعب ؤللالضعف امب: ديامرفیم [2]
رب دراد ییایازم درم هك نيا بجوم هب» ديوگیمن میدرك ضرع. دنراد ییایازم رگید ضعب رب اهنيا زا
کي اراد نزینعی؛ دنراد ییایازم یضعب هب تبسن یضعب هك نيا بجوم هب [ديوگیمن هكلب] «نر
ارب نر مینك باسح ار ایازم عومجم یتقو؛ ایازم هلسلس کي اراد درم و تسایازم هلسلس
یعون رگیدکي هب تبسن نیجوز تاساسحاینعی [تسا رتبانم] یگداوناخ طیحرد تیسوئرم
زا رگید عون مه درم هکنيا امک دریذپی ار درم تیسوئرم نر، تیجوز طباور رد هك تسا تاساسح
؛ 29 ج؛ یرهطم دیهش داتسا راثآ عومجم) میدرك ثحب نيا یورام هك، دریذپی شدوخ رب ار نر طلست
ص ۴۴۷)

رد لیبق نيا زام و، تسا یفرط ود، دنکیمن قرف چیه ینعی دیآیم «ضعب و ضعب» نآرق رد اجره
یلع مضعب ؤللالضعف امبءاسننلا یلع نؤمؤق لاجرلا: هیآ رد هلمج زا، میراد دایز درم و نر دروم
ضعب

دناهدش رکذتم اریبوخ یلیخ هتکن میدیدیناجنر یوسوم یاقآ زا یاهلاقم رد.

یلع مضعب ؤللالضعف امبءاسننلا یلع نؤمؤق لاجرلا: دیوگیمن نآرق هك دندوب هتفگ ناشیا
هك ییاهی رترب بجوم هب: دیوگب دهاوخیم ءاسننلا یلع لاجرلا ؤللالضعف امب: دیوگیمن یضعب
زا نر و نر رب یاهبنج زام درم هك ییاهی رترب عومجم بجوم هب، دنراد یضعب هب تبسن یضعب
زا رتشیب دیاش و تسا یتسرد رایسب فرح هك، تسا درم لام تماوق هفیظو، دراد درم رب یاهبنج
ضعب تسرپرس و یعار و یماح ناشی ضعب تانمؤم و نینمؤم. دشاب هتشاد نایب هب جایتحا نيا
(۷۹۴-۷۹۳ ص؛ 22 ج؛ یرهطم دیهش داتسا راثآ عومجم)؟ دننکیم هچ هك؛ دنتسه رگید

طیحرد تیسوئرم ارب نر مینك باسح ار ایازم عومجم یتقو: دوب نيا مه یرهطم دیهش ترابع [3]
[تسا رتبانم] یگداوناخ

جوز رب هجوز باجای میدقت هلیسم رد هورع رب یناگیاپلگ هلالا تیآ موحرم هیشاح [4]

دنیامرفیم دیس موحرم:

(5) طوحأل اذك و ... نیی طفلل لوبقل و باجیإل ینعمب ةغیصلل حاكئل یف طرئشي: (1 ةلأسم)
ةورعلل سكعل زاع یوقأل ناك نإ و جوزلا بناج نم لوبقل و ةجوزلا بناج نم باجیإل نوکی نأ
(596-598 ص؛ 5 ج؛ (یشحمل) یقثولا

دنیامرفیم هیشاح رد ناشیا:

نیجوزلا نیب ةقالع و ةفاضإ رابتعا رهاظلا وه ام یلع حاكئل ةقیقح نأل یوقأل لب... (5)
اضیأ قوقح هیلع اهل ناك نإ و اهراثآ و ةجوازملا مزاول یف ةجوزلا یلع جوزلا طلسل ةمزلتسم
جوزلا ةنطلس تحت اهلعتج نأب اهسفن یلع اهطلسل رابتعا ةجوزلا لبق نم باجیإل ربتعیف
اهتّيجوز ءاشنإب هتنطلس تحت اهلعتج یتح اهیلل جوزلل ةنطلس ال و هل اهتّيجوز ءاشنإب
امهنیب ةقالع ةجوازملا نأب لوقلا و تاشنأ ام لوبق هنم ربتعی ةلاحم الف اهل هتّيجوز و اهسفنل
فالخ وه حل اصمل بجو ام عراشلل امهیلل بجو ام نإ و رخآل یلع امه دحأ نم ةنطلس مازلستسا نود نم
نهك اسم یف مهرّیخ و ءاسننلا یلع نؤمؤق لاجرلا ل و زع لاق شّیح عرشل و فرعل نم یعارتی ام
م. اقملا یف هركذل لاجم ال امم ماكحلأ نم كلذ ریغ و ناسحلإاب نهجیرست و فورعلملاب
(۵۹۸ ص؛ ۵ ج؛ (یشحمل) یقثولا ةورعل) (یناگیاپلگلا)

هک تسا نیا شاهمزال حاکن دقع «عجوزلا یلع جوزلا طلستل ةمزلتسم» :دنیامرفیم :داتسا نایب مه یفرح «قوقح هیلع اهل ناک نا و» ،هلب .اهراثآ و ةجوازملا مزاول یف .دوشیم طلسم هجوز رب جوز قح هلاس ۵ ،هلاس ۲ هچب .تسا طلست زا ریغ نیشاد قوقح اما دراد یقوقح وا رب مه نر هک میرادن ؛حاکن فالخ هب :دنیوگیم .تسا طلسم وا رب تسین روظنم هک قح نیا اما .دراد شردپ رب ییاهزیچ هجوز رب دوشیم طلسم جوز ،حاکن هلیسو هب اما ،دراد رهوش رب یقوقح هجوز .

،هداد شدوخ هب ادخ هک ار نا ،ار شدوخ دهاوخیم نوچ ؟اچ .دتفیب ولج نر دیاب ام تح دش روطنیا یتقو رابتعا» :دنیامرفیم .دنکب باجیا وا دیاب سپ .دهدب وا هب دهاوخیم ار اهسفن یلع اهسفن طلست نإ و اهراثآ و ةجوازملا مزاول یف عجوزلا یلع جوزلا طلستل ةمزلتسم نیجوزلا نیب ةقالع و ةفاضإ نأب اهسفن یلع اهطلست رابتعاب عجوزلا لبق نم باجیإل رب تعیف اضیأ قوقح هیلع اهل ناک جوزلل ةنطلس ال و هل اهتّيجوز ءاشنإب جوزلا ةنطلس تحت» دهدب رارق ار شدوخ هطلس «اهل عجت .دهدب رارق ار شدوخ دیاب سپ .دیآیمن دهن رارق ار شدوخ ات «هت نطلس تحت اهل عجي یتّح اهیلع .دشاب وا هیحان زا دیاب ام تح باجیا سپ .

‘نأب لوقلا و تأشنأ ام لوبق هنم رب تعي هلاحم الف اهل هتّيجوز وأ هسفنل اهتّيجوز ءاشنإب» مازلتسا نود نم امهنيب ةقالع ةجوازملا» :هکنیا هب لوق .دنکیم یرگید لوق در دراد «ةجوازملا مه اب ات ود هتفگ «حلاصمل بجوأ ام عراشلا امهيلي بجوأ امّنإ و رخآلا یلع امهدحأ نم ةنطلس .میوگب یروجنیا هکنیا ،هن دنیوگیم ؟هچ ینعی طلست ،دیهدب لیکش هداوناخ ،دیشاب

ریگ ،دراد شلبق یلالقتسا کی نر عرش مه ،فرع مه «عرشلا و فرعلا نم یءارتی ام فالخ وهف» ۳۱/ ۶ خیرات ،حاکنل باتک هق ف هسلج)ش رهوش هطلس دوشیم دوریم دنکیم جاودزا .تسین یسک (۱۳۹۸

و نهيلع مهميوقت ةلع نايب كلذ لك ةقفنلا و رهملا نم نهيلع «مهلاومأ نم اوقفنأ امب و» [5] (۶۹ ص، ۳ ج ،نآرقلا ريسفت ي ف نايبلا عجم)نهرمأ مهتيلوت

درکی ور، یبتارم درکی ور

مزاوول و توافت؛ یدی رجت

دن درکی م افیا شقن لوزن نأش رد هک ییاهنآ، ار لوزن نأش یاهرتکارا کاقی قد میه اوخیم هجو نی ا رد ام اب هتبلال. میورن یدی رجت و یلک یانعم کی غارس هب ادتبا زا و، مینک هدایپ هی آ فک ردآ ل عف یناعم هچ. تساج نی ا نازیمل ا یاهج نی رت هب زا یکی. مرادن یلکش م چیه یدیعب ل حارم رد یدی رجت بوخ رایسب، هفی رش هی آ نیمه زا دافتسم رد دن دومرف ییابطابط همالع مو حرم ییابی ز ینعی، ام ضرع اب تسین عمجلال عنام اما. [1] تسا هدش رکذ اچنی ا رد یعامتجا یناعم نی رت هب. تسا. لوا هیال نآ.

نی ا هب هعجارم اب دمآ ادعب ام نهذ رد یلاؤس ره هک مینک انعم یروط میه اوخیم لوزن نأش اب ام دنکن داجی ماهبا ام یارب لاؤس نآ، هی لوا حیضوت.

راثا توافت

رگی د دن تفرگ هجیتن نازیمل ا رد هک یبتارم زا یلیخ، انعم فک نی ا یور هک تشاد هجوت دیاب نی فرط تی ریدم نومآوق هی آ، می درک انعم لوزن نأش قبط ام هک یروط نآ ینعی. دوشیمن راب ش یارب ینعی، چاودزا نی فرط هک میهدب یه اگتسدو مظن و نوناق هعماج هب ام هک تسا نی ا. تسا چاودزا میهدب ناماس ار چاودزا نی فرط یببس طباور.

دنوشن یضاق دیوگیم هی آ هک دیامرفیم ییابطابط همالع، هن ای دنوشب یضاق اهنز ال اچ رگی د اما. اه نی ا لاثما و دنوشن ماما، دنوشن رادم تسایس، هک دیوگیم هی آ.

تکاس ار هی آ ام اچ: دیامرفیم ناشی ا. تساهنآ زا تکاس هی آ و میرادن اهنآ اب یراکمیوگیم ام «ءاسنل ا یلع نومآوق ل اچرلا»: دیوگیم، دیوگیم یلک یاربک کی دراد یگنشق هب هی آ لّوا؟ می ریری گب «هلل ا لصف امب» تسا هتفگ شل بق یتقو. تسا دعب یارب نآ. «تاتناق تاحل ا لصف» شدعب دراوم مامت رد ار هی آ نی ا ام. دراد راثا و دوشیم طوبرم هعماج هتدب هب نانز رب نادرم لیضفت، تسا هداوناخ یارب هی آ هلابند. میربیم تساهنز رب اهرم لیضفت شاهمزال هک یعامتجا تانوش مرادن لکشمالصا نم مه نی ا و. ماعال دعب صاخ نی اب. تسا ماع رب صاخ فطع؟ دراد یعنم هچ.

ش یور راب کی ار هی آ نی ا ادعب رگا امش؟ دروخیم یدرد هچ هب می درک حرطم ام هک ییانعم لوا هیال نآ رد اچک ره امش. دراد هدایف هچ هک دینیبیم تقو نآ، [2] نی رصاعم زا یخرب یاهتقد نآ اب دینک شحب دنکی م یزاب ییاضف رد ییاج کی دوریم هک یاهچب لثم تسرد، دینکی م ریگ هی آ یانعم مهف گنشق یلیخ تچهب هلالا تیآ مو حرم. شردام نماد رد دودیم ددرگی م رب دنکی م رطخ ساسحا دعب. ددرگی م رب تدش هب دنکی م رطخ ساسحا، دریگیم هلصاف مک کی دن تفرگیم، دن دومرفیم ردام نماد رد نم دریگیم ال اب ار شن درگ، تسا هاش رگی د نماد یور دنیشنیم هک نیمه دیوگیم متسشن

میراد لوزن نأش قفاوم هداس هداس یرعی انعم کی هفیرش هی آزا ام ینعی، میراد ار انعم فک یتقو هچ هب ار یریمض عجرم مینادیمن؟ تسبیج هی انعم یاو یا: میوگیمن میداتفا ریگ رگا. میوریملج شمآرا اب ار انعم یدعب تاقببط، میراد ار نی یتقو. میراد ار انعم نآ ام؟ مینادرگیمر بنط. بنط دعب انط. مینکیمر راک هچ میراد میمهفیم گنشقیلیخ مینکیمر دیرجت یتقو ینعی. مینکرطنضغ ار یرهاظ یناعم نآ تسبابن ام اذل. میوریملج میراد. قبط نع اقببط.

ءاسنلایلع لاجرلا ةمومیقی ینعم یف مالک [1]

عابتا و یوهلایلع هایحیجرت و، میلسلایناسنلایلقعل بنجل میرکلا نآرقلا ةیوقت هتیسوت و، عابتا یف هبیغرت و هض و ةداحل تاساسحلای فطاوعل مکحل عوضخل و، تاوهشل یدؤی یباتک لیلد داریلیل ةجاح ال و، هیلررتس ال امم ةعیضلا نع ةیهلإل ةعیدولا هذہ طفح یف لکب و اھیولت و اھیرصت کلذلایلع ةلالدلایف ةرثکتتم ةرثک تایی نآرقلا نمضت دقف هیللایب و ناسل.

اهب یبرتی یتلایلمجل اهراثآ ماهم و، ةرهاطلاینسحل فطاوعل رمأ کلذلعم نآرقلا لمهی مل و: هلوق و ۲۹ حتفل- مهنیب ءامحر رافکلا یلع ءادشأ: هلوقک عم تجم بلص اهب موقی و، درفل جرخأ یتلایلل ةنیزمرح نم لق: هلوق و 21 مورلا- ةمحر و ةدوم مکنبیللعج و اهیلل اونکستل هذہ مکح عابتا راصف لقلعل مکحل ةقفاوملاب اهلدع هنکل 32 فارعال قزرلا نم تابیطلا و هدابعل لقلعل مکحل عابتا لویمل و فطاوعل.

ةعرشملا همأحأ هئانب و لقلعل بنجل مالسلایطفح نم نأ ةقباسلایثحابملا ضعب یف رم دق و هطبخ بجوت و همکح یف لقلعل ةماقتسلا لطب یتلایقالخال و لاوخال و لامعالایمیج نأ کلذلایلع و بذکلال و ةیررغل تالماعمل ماسقأ و رامقل و رمخلایبرشک عم تجملا نوئشل همیوقت و هئاضق یف نیدلایف ةمرحم کلذلک ةبیغل و ءارثفال و ناتهبلا.

تاهجل و ةیلکلا رومألا مامز ضوفی نأ بجاولا نم نأ رادقملا اذہ نم سدحی لمأتملا ثحابلا و فطاوعل ةموکح نم اهیی بنتجی و لقلعل ةوق اهربت نأ یغبنی یتلای- **ةیعامتجالا ةماعلا** هیی فعضی و لقلعل دیزمب زاتمیی نم یلی- برحل و ءاضقل و ةموکحل تاهجک ةیناسفنلا لویمل. ءاسنلاینود **لاجرلا لیبق** وه و، فطاوعل مکح.

نامجرت یه یتلایوبنلاینسلا و «ءاسنلایلع نومواق لاجرلا»: یلایلت هللا لاق، کلذلک وه و یلع ءارما لوی ملف هتایی مایأ کلذلایلع ترج (ص) هتریس و، کلذلک کلذ تنیب ةینآرقلا تانایبلاینل تاقی نأ یلی نهتوعد ینعمب ءازغ یلی نهاعد ال و ءاضقلایبصنم ءارما یطعأ ال و موق.

ال امم اهریغ و جالعل و ضیرملا و بساکملا و ملعتلا و میلعتلا تاهجک تاهجل نم اهریغ امأ و یضمت ةیوبنلایسرلا و، کلذلاینسلا نهعنم ملف فطاوعل ةلخادم اهیی لمعل حاجن یفانی نم نیطعأ ام مزال کلذلایف نهقح یف کلذلایعزاج یلع ةلالد نم ولخی ال اضیأ باتکلا و، اهنم اریثک لعلج و، لاجرلا ةیالو تحت نم نهجارخال ینعم ال ذلایحلاینوئش نم ریثک یف لمعل و ةدارلایةر ال اذک و، حالصلال نم وحن یأ نهیدیأ هتکلم ام حالصباب نهمایق نع یهنلا مثنهلایحب نهل کللملا اذک و یضاقلا وایلاولا دنع نهروضح نع عنمل مثنهل ةداهشلا وایوعدلا قح لعلجل ینعم.

و، ةبیغلایف طفحل و، روضحلالیفعاطلال ةمومیقی اهیلعل هل نإف جوزلا قح محازی امیی الی مللل (۳۴۷-346 ص 4، نآرقلا ریسفت یف نازیمل). کلذل محازی ام ةزئاجلا هنوئش نم اهل یضمی ال

زای فراع م ناو ن ع اب ناش باتک رد دزی رد ریسفت دیتاسا زا یو خا تاداس م طاک دیس داتسا [2]
تنس و باتک

ی‌ن‌ای‌ا‌پ ه‌ت‌ک‌ن و‌د

ب برض ؛ «نوم اوق لاجرلا» ۱. هدهدعاق؟

یهقف لالددتسا ،هقف خیرات ،هقف هرکی پ مامت درکیور اما ،میدرک هفیرش هیآ زا ار راهطتسا نی اام
نی ا رب لصا دیوگب دهاوخیمن هیآ ینعی .تسا هدوبن هدهدعاق برض هفیرش هیآ هب تبسن تایاور و
رگا .تسا هتسبب نز تسد دینادب ،دیدی سر اچک ره .لیلدل اب جرخ ام الا ،تسا هراک همه درم هک تسا
یزیچ نیچ هقف خیرات رد االصا .تسا هتسبب شتسد االا و ،تسا زاب ،درک زاب ار شتسد لیلد
؟تسین ای تسا لوبق شرذن ،هدرک رذن نز اچنیا دنکیم کش هیف اچک ره دنیوگب مادم هک تسین
هکنیا یارب تسا هدهدعاق هن ،بسانم دروم کی رد تسا نز نتسبب تسد لیلد نوم اوق لاجرلا سپ
هصاخ دراوم رد دیشاب روبجم ،اقلطم مدن برب ار نز تسد

ماظن رد «نوم اوق لاجرلا» ۲.

عرش نینقت

یکت ماکحا لک اما، دراد هک یکت ماکحا سدقم عراش. تسا عرش ماکحا ماطن هلیسم، رگید هتکن میوگی م دنراد ماطن نیا زا هعرشتم هک یکرد نیا هب ام هک، هداد رارق نینقت ماطن کی رد ار شدوخ، تسا هعرشتم زاکترا

دیاب مه عرش نینقت لک ماطن نآ رد میدرک راهظتسآ لالعف ام هکنیا زا ریغ نوم اوق لاجرلا نآل مه نیا. درف نم امامت تسایرما کی هن. لودج کی رد تسا [1] یلس کی ینعی. مینکب شاهظحالم دننکب دنتساوخ ار راک نیه [2] یفصآ یاقآ-مدرک هاگن عیرس یلیخ- مرطن هب. تسایمهم هتکن دنتساوخ. میدرگی م رب رگید رطن زا اما، میدرک هشدخ ار هلدا همه ام هلب دنتفگ راک رخآ مدید طقف [3] دننک حیحصت دیش لئاسم روط نآ و هقف هرکی پ لک ماطن اب دنرگرب هک

لودج زا هناخ کی: cell، لولس [1]

هقف (لجم) یمالسإل هقفال عوض یف هسارد هئیاضقلال و هئیسایسلال هئالوالا و هأرملال هلاقم رد [2] (۳۹-۸۶: ص 36 ج؛ (هئیرعلالاب) مالسال مهیلعل تهیبال لهأ

دنیمارف یم اه نآ بللاغ رد هشقانم و نانز تهیالو عنم رد ددعتم هلدا ندرک حرطم زا سپ ناشیا [3]

هأرملال هئالو هئیرشل لوح هئیلامجل عرطن:

ادع، رخآ دعب ادحاو هلدال انتشقانم تفرع دق و، هلدال هئیلصفت عرطن ناک تهیدح نم مدقت ام «هأرما مهرمأ اولو موق حلف ی نل»: رهشملال یوبنلال تهیدحل

هئیلامجلال هئورل نإف؛ لیلصفتلال دعب لامجلالاب هئأسملال هئو نع شحبلا یلإ یرخا هرم دوعن اننکل و هئو نإ: تهلق تهی، قبس امیف کلذ یلإ ترشأ دق و. هئیلصفتلال هئورل نع فلتخت دق هلدال دقف عم تهجت ام دنع هئیدیهئالال هلدال نإف؛ حاجتلال حلصت ال و دهیأتلل حلصت هلدالال ام و، همدقتملال همیرکلال تهیالال نإف؛ کلذ نم هئیف نحن ام و، حاجتلال عومحملال تهیج نم حلصت ام و، مالسال مهیلعل تهیب لهأ نع و ملس و هلآ و هیلعل هللال یلص هلالا لوسر نع تهیدحل نم مدقت اهیقف هئیمامإللا هاهقف یف فرعن ال اننأ تهی-هاهقفال ناسل یلعل هئأسملال هئو راهتشا نم مدقت لهأ هاهقف عامجلال یلإ هئاضالاب - هئأرب أبغی نمم هماملال و هئالولل هأرملال یلوت زاوج یلإ بههئ هئیرشلال نأب نانئمطالال ناسنإل سفن یف تهعت هئومحملال هئو لک، کلذ یلعل هئسلال اذه یف لوخدلال هأرملال بئجت نأ لواحت و، هماملال و هئالوالا یف هروکذلال طرشت

نإف هسفن تقولا يف و ،تافآلا و بعاتملا نم ريثكلل ناسنإلا ضرعي يذلا كرتعمللا
اهنع ناسنإلل ىنغ ال ةايحلل تارورض نم ةرورض ربتعت ةلأسملا هذه

رصع نم يخيرأتلا اهريس و ،اهجح و ةلأسملا هذه ةلدأ يف ةلماك ةلوج دعب -هيقفلل عسوب سيل و
كلذ ريغ لوقي نأ -هيلع ةعرشتملا ةريس داقعنا و ،كلذ ىلع ءاهقفلا قفاوت و ،مويللا ىلإ ةلاسارلا
هنع طشت تناك نإ و ،مالسإلا مساب مكحت ةريثك لود و تاموكح روصعلا هذه لال خ تبقات دق و
ةيالولا و ةفالخلا و ةمامإلل تدصت ةأرما فرعن ال و ،ةريسلا هذه فلاخي ام اهيدل دجن الف ،اريثك
و ةيومالا ةفالخلا روصق ءاسن نم ريثك ناطلس مغر ،ةيمالسإلا ةفالخلا دوهع يف ةماعلا
ةلاح نع فشكي كلذ لك .ةفالخلا و ةيالولا نوئش يف عساو لا نهذوفن و ةينامثعلا و ةيسابعل
بينجت و ،ةيالولا و ةمامإلا ةلأسم يف ةروكذلا طارثشا يف نيملسملا ىدل ةرق تسم ةيهقف
تاسفانملا و بعاتملا و عارصللا نم ةحاسملا هذه ةأرملا

نأ -خيرأتلا اهريس يف و ،جححلا نم اهل ركذ امب -ةلأسملا هذه ةساردت هيقف عيطتسي ال و
ال رمأ ىوتفلا يف روهتلا و ،يارلا و ىوتفلا يف اروهتم نكي مل ام ،ةجيتنلا هذه ريغ ءيشب مكحي
(59-60 ص: 36 ج:) (ةببرعلا ب) مالسلا مهيلع تيبللا لهأ هقف ةلجم) ءاهقفلا هدمحي

للاجرلا« ١: هرامش تسوی پ
رد «ءاسنلایلع نومواق
تایاور

بداللا ىلع نومواق^٣

هیبأ نع دمحم نب رفعج هج نع هیبأ نع یبأ انثدح لاق ىسوم ینثدح دمحم انربخأ هللا دبع انربخأ
ای لاقف هل ۛنباب راصنأل نم لجر ص یبنلا ىتأ: لاق ع یلع نع هیبأ نع نیسحلا نب یلع هج نع
ص هللا لوسر لاقف اههجو یف رثأف اهبرض هنإ و یراصنأل نال ف نب نال ف اهجو نإ هللا لوسر
و ضعب ىلع مهضعب هللا لصف امب ءاسنلا ىلع نومواق لاجرلا لج و نع هللا لزناًف كل كلذ سیل
داراً و ارمأ تدرأ ص هللا لوسر لاقف **بداللا یف ءاسنلا ىلع نومواق** یأ مهلاومأ نم اوقفناً امب

[1].هريغ هللا

بدالاب نوم اوق^٣

اهجوز نإ هللا لوسر اي لاقف هتنباب ص هللا لوسر ىلإ ىتأ راصنأللا نم الجرنأ ع ىلع نع و ٨٠٣- نوم اوق لاجرلا-لج و زع هللا لزناًف كل كلذ ص هللا لوسر لاقف هنم اهدقأف اهجو ىف رثأف اهبرض تاتناق تاحلاصلاف مهلاومأ نم اوقفناً امب و ضعب ىلع مهضعب هللا لصف امب ءاسنلا ىلع و عراضملا ىف نهووجه و نهوظعف نهزوشن نوافخت ىتاللا و هللا ظفح امب بىغلل تاطفاح و ارمأ تدراً هللا لوسر لاقف **بدالاب نوم اوق** ىأ الېبس نهىلع اوغب تالف مكنعطاً نإف نهوبرضا

[1].هريغ هللا داراً

٢، ج، عئارشلا للع و 88-98 ص؛ ج؛ مالسللا هىلع اضرلا رابخأ نوىع و 217 ص؛ ج؛ مالسللا مئاعد [1] ٥٧٠ ص

اهتقفن هیلع

ام فصن ءاسنلا ءاطع إةلع هلىئاسم باوج نم بتك امي ف نانس نب دمحم ىلإ ع اضرلا بتك و -٥٧٥٥
ةلع و لاجرلا ىلع رفو كذلک ف طعي لجرلا و تذخأ تجوزت اذإ ءأرملا نأل ثاريملا نم لاجرلا طعي
نأ هيلىع و تجاتحا نإ ركذلا لاي ع ي ف ىثنألا نأل ىثنألا طعت ام يلىثم ركذلا ءاطع إ ي ف ىرخأ
رفوف جاتحا نإ هتقفن ب ذخؤت ال و لجرلا لوعت نأ ءأرملا ىلع سيل و **اهتقفن هيلىع و اهلوعى**
ىلع مهضعب هلىل لصف امب ءاسنلا ىلع نومواق لاجرلا -لج و زع هلىل لوق كذل و كذل لجرلا ىلع

[1]مهلاومأ نم اوقفنأ امب و ضعب

ءاسننلا ىلع لاجرلا لصف

همحر یمقلل هیو باب نب ىسوم نب نيسحللا نب ىلع نب دمحم رفعج وبأ هیقفلا خيشلا انثدح هللا دبع یبأ نب دمحا نع مساقلا یبأ نب دمحم همع نع هیوليجام ىلع نب دمحم انثدح لاق هللا نع رامع نب ةیواعم نع ةلجج نب هللا دبع نع یقربلل نيسحللا نب ىلع نيسحللا یبأ نع یقربلل ىلإ دوهيلا نم رفن ءاج: لاق ع بللاط یبأ نب ىلع نب نيسحللا هج نع هیبأ نع هللا دبع نب نيسحللا ىلإ یحوأ امك كیلإ یحوي یذلا كنأ و هللا لوسر كنأ معزت یذلا تنأ دمحم اي اولاقف ص هللا لوسر متاخ انأ و رخف ال و مدآ دلو ديس انأ معن لاق مث ةعاس ص یبنللا تكسف ع نارمع نب ىسوم انیلإ مأ مجعلا ىلإ مأ برعلا ىلإ نم ىلإ اولاق نیملالعلا بر لوسر و نیقتملا مامإ و نییبنللا یدوهيلا لاق اعیمج مكیلإ هللا لوسر ینا سانلا اهی ای دمحم ای لق -ةیآلا هذه لج و زع هللا لزناًف ةعقبلا یف نارمع نب ىسوم هللا ىطعأ تاملك رشع نع كلأسأ ینا دمحم ای مهملعأ ناك یذلا ...؟ ینلس ص یبنللا لاق برقم كللم وأ لسرم یبنلا املعلا ال هاجان ثیح ةكرابملا

و ضرألا ىلع ءامسللا لصفك ص یبنللا لاق ءاسننلا ىلع لاجرلا لصف ام عباسلاب ینربخأف **قلخ ام لاجرلا ال ول ءاسننلا ایحت لاجرلاب** و ضرألا ایحت ءاملابف ضرألا ىلع ءاملا لصفك **ىلع مهضعب هللا لصف امب ءاسننلا ىلع نومواق لاجرلا لج و زع هللا لوقل ءاسننلا** هتیب و هتلف نم و نیطنم مدآ هللا قلخ ص یبنللا لاق اذكه ناك ءیش یل دوهيلا لاق **ضعب** یف ءاسننلا ىلع لاجرلا لصف نیب دق و ةنجل نم هللا هلزناًف مدآ ءاسننلا عاطاء نم لوأ و ءاوح تقلخ مهبیصي ال لاجرلا و ةراذقل نم ةدابعلل نهنكمي ال و نضحی فیک ءاسننلا ىلإ یرت ال أ یندللا [1]؟ ثمطلال نم ءیش

تایاور رد «ءاسنللا ىلع نومواق لاجرلا»: ١: هرامش تسویپ

هسایسلا ىف

لاقف ع نسحلل مهیف ماق ع نینمؤملل ریما باتک مهعم و ةفوکلل سیق و رامع و ع نسحلل لزن امل و مکئل نیرفنتسم مکئلانیتأ دق و هتلمج مکئیفکی ام ع نینمؤملل ریما نم ناک دق سانلا اهیا»
نم یه و ةشئاعب اجرخ و امهتعیب ریبزلل و ةحلطضقن دق و برعلا مانس و راصنألل ةهبج مکئل
مل نئلهلل میا و **ءاسنللا ىلع نومواق لاجرلا لج و زع هللا لاقامک نهیار فعض و ءاسنللا**
اورصناف سانلا رئاس و راصنألل و نیرجاهملا نم هعبتی نمب لج و زع هللا هنرصنیل هورصنت

[1]مکئرصنی مکبیر

٧١٩ ص، (یسوطللا) ىلامالا و 245 ص، ةرصبلل برح یف ةرتعلل دیسل ةرصنللا و لمجللا [1]

ىلا قالطلا رما ضىوفت هجو زلا

نب ناوړم نع بوقعې نب ىلع نع نسحلل ىنبام دمحم و دمحم نع لاضف نب نسحلل نب ىلع - ٢٢١
كديب كرم هتأرمال لاق لجر لاقف هنع انأ و لجر ع رفعج ابأ لاس: لاق زرحم نب مېهاربإ نع مجلس
[1]. ىشب اذه سىلءاسنللا ىلع نومواق لاجرلا - لوقي هللا و اذه نوکي ىنأ لاق

٣١٣ ص، ٣ ج، راصببئسالا و ٨٨ ص؛ ٨ ج؛ (ناسرخ قيقحت) ماكحلأا بيذهت [1]

تایاور رد «ءاسنلا ىلع نومواق لاجرلا»: ١: هرامش تسویپ

مهىله اىلع نولواطتى ال

م ث مهنوملظي ال و مهيلع نونحي و مهيله اىلع نولواطتي ال نذل ي تم ا نم لاجرلا ريخ ص لاق و
[1] ةآال ضعب اىلع مهضعب هللا لصف امب ءاسنلا ىلع نومواق لاجرلا ارق

[1] ٢١٦-٢١٧ ص : قالخال مراكم